

MURARZOM ZE ZBIORNIKA WODY CHWILOWO NIE GROZI WYMOWIENIE.

ŁÓDŹ dnia 19 września. W dniu dzisiejszym Zarząd Miejski zamierzał doręczyć wypowiedzenia wszystkim murarcom zatrudnionym przy budowie zbiornika na Budach Stokowskich.

Na skutek jednak interwencji związków zawodowych robotników sezonowych prezydent Godlewski sprawę powyższych wypowiedzeń na pewien okres czasu wstrzymał.

Pracownicy kanalizacji i wodociągów zrównani w prawach z pracownikami samorządowymi

ŁÓDŹ, 19. 9. — Wczoraj prezydent Godlewski przyjął delegację pracowników przedsiębiorstwa miejskiego p. n. „Kanalizacja i Wodociągi”.

Delegacja ta, reprezentująca Zw. Zaw. „Praca” przedstawiła postulaty pracowników dotyczące zwrotu wpisów szkolnych oraz wprowadzenia w życie przepisów normujących warunki pracy i płacy.

Po wysłuchaniu opinii delegatów prezydent Godlewski oświadczył, iż Zarząd Miejski przychylił się do zgłoszonych postulatów i je w najbliższym czasie uwzględni.

Mianowicie, wpisy szkolne będą pracownikom przedsiębiorstwa zwracane w 50 procenta już od dni najbliższych, je-

śli zaś chodzi o wprowadzenie przepisów regulujących warunki pracy i płacy, to zostaną one opracowane przez Zarząd Miejski i będą wzorowane na już obowiązujących przepisach pracowników samorządowych.

W ten sposób pracownicy przedsiębiorstwa „Kanalizacja i Wodociągi” zostaną w najbliższym czasie zrównani pod względem praw z innymi pracownikami samorządowymi.

PONURY ORSZAK O ŚWICIE

POGRZEB 13-ŚTU PARIASÓW.

KATOWICE, 19.9. Jeden z dziennikarzy obecny na pogrzebie 13 spalonych ofiar tak opisuje swe wrażenia:

„O godz. 3.30 jesteśmy przed klaszorem w Panewniku. Piękna, gwiaździsta noc. Dokoła cisza. Dobrą wybrano porę i miejsce, aby ukryć makabryczny transport 13 trumien przed oczami ciekawych. Od czasu do czasu dolatuje nas turkot wozów. Jadą! Nie, to tylko handlarze, jadący na targ. Minuta wlecz się za minutą. Mija godzina 4-ta... Przepuszczamy, że pogrzeb już się odbył. Idziemy sprawdzić na cmentarzu. Pod samym płotem, tam gdzie grzebie się również samobójców, czerni się 13 świeżych pustych dołów. Wracamy na nasz posterunek i wreszcie o godzinie 4.20 rozlega się nierówny turkot kilku wozów i człapanie koni. Z szarzyzny poranka wy-

chylają się po chwili platformy. Jedna, druga... trzecia czwarta... Konie człapią ociężale. Obok woźniców jadą z nimi policjanci i funkcjonariusze zakładu pogrzebowego. Na platformach czernią się upiorne trumny a raczej skrzynie zlepką czernioną. Na wiekach białe krzyże, po bokach białe palmy. Platformy stoją przed cmentarzem. Trumny znosi się na cmentarz. Lekka jest ich okropna zawartość, bo do wnętrza jednej trumny wystarcza dwóch ludzi. Po chwili trumny poustawiano przed zamkniętą jeszcze kostnicą cmentarną. Graba przychodzi dopiero później i trumny wnosi się do kostnicy. Ustawia się je w trzech rzędach. Białą się krzyże na wiekach bliźniaczo podobnych do siebie skrzyń. O godzinie 8.30 ma być pogrzeb poprzedzony mszą św. Wychodzimy z cmentarza w chwili, gdy zaczyna się dekorować kostnice.

O godz. 8-ej odprawiona została w kościele OO. Franciszkanów żałobna msza św. za dusze tragicznie zmarłych. O godz. 8.30 rozpoczęły się w kostnicy ceremonie pogrzebowe, które celebrował O. Karol, w asyście dwóch Ojców Franciszkanów. Po krótkich modłach znoszone kolejno trumny na sznurach i odrazu opuszczano w otwarte mogiły.

Trzydzieści razy rozlegał się stumiony stukot opadających na dno grobów trumien. Dokoła kilkadziesiąt kobiet i mężczyzn, którzy byli przypadkowo w kościele i dowiedzieli się o pogrzebie. Na twarzach widać przygnębienie i wzruszenie. Po modłach nad mogiłami, podziękował O. Karol wszystkim uczestnikom żałobnego obrzędu.

W czasie pogrzebu cmentarz był obstawiony silnie skonsygnowaną policją, sprządzoną z Katowic.

ZDARZENIA I WYPADKI

(—) Cytadela Alcazar w Toledo, gdzie od 20 lipca broniła się garstka podchorążych przeciwko przeważającemu siłom milicji, została wczoraj dynamitem wysadzona w powietrze. Olszymi słup dymu i ziemi widać była w promieniu kilku kilometrów. Kilkudziesięciu pozostałych przy życiu powstańców broni się nadal w boconej wieży.

(—) Wczoraj rozpoczęło się pierwsze posiedzenie 93 sesji Rady Ligi Narodów pod przewodnictwem delegata Chili Rivas Vicuña. Po raporcie generalnego sekretarza Ligi, Avenola, o zastrzeżeniach Włoch przeciwko udziałowi delegacji abisyńskiej, rada postanowiła zebrać się na posiedzenie w sobotę po południu. Min. Beek przesłał na ręce sekretarza generalnego Avenola pismo, w którym zawiadamia, że Polska nie zamierza obecnie składać propozycji w sprawie reformy Ligi Narodów.

(—) Na Nilu zderzyła się z parowcem i zatoniła barka rybacka z 200 kolejarzami egipskimi. Ukazał się Nr 70 Dziennika Ustau, który przynosi trzy rozporządzenia, dotyczące uboju zwierząt i warunków obrotu mięsem pochodzącym z uboju rytualnego.

(—) Premier Składowski odwiedził teren ostatek lewackich zajęć w Hrubieszowskim i wziął udział w pogrzebie zabitego policjanta Jana Urbasia.

(—) Warszawskie Towarzystwo Kredytowe ma emitować nowe listy zastawne na sumę 5 milionów, przeznaczonych na połączenia kanalizacyjne.

(—) Na kopalni Emma w Radlinie, pow. rybnickiego, zawalił się chodnik. Jeden górnik został zabity. Dwóch zasypanych dotąd nie wydobyto.

(—) Przy ul. Marsz. Piłsudskiego 35 w Łodzi zanotowano wypadek tyfus plamisty.

(—) Wczoraj cech piekarzy wywotał do Starostwa Grodzkiego pismo, z wnioskiem o zrewidowanie obowiązującego cennika na pieczywo i podwyższenie cen chleba o 2 grosze na kilogram, tj. z 28 do 30 groszy i cen bułek z 60 do 65 groszy.

NIECO CHŁODNIEJ... Stan pogody w Łodzi.

ŁÓDŹ, 19. 9. — Dziś o godz. 9-ej rano termometr wykazał 18 stopni powyżej zera. Najniższa temperatura w ciągu ubiegłej nocy plus 15 stopni.

Cisnienie barometryczne 760 milimetrów — zapowiedź dalszej pogody i ciepła. Lekkie wiatry ze wschodu.

KTO ROZBIŁ FIGURĘ MATKI BOSKIEJ? Oburzona ludność szuka sprawców.

Z Sosnowca donoszą: Z Kazimierza pod Sosnowcem donoszą o niesłychanym wypadku zbrodni, popełnionej przez niewykrytych dotychczas sprawców.

Około godziny 19 jacyś sprawcy rozbili kamienną figurę Matki Boskiej, umieszczoną w kapliczce przy ulicy Granicznej, która dopiero w ubiegłym roku została uroczystie poświęcona.

Fakt zniszczenia figury wywołał duże poruszenie wśród ludności katolickiej Kazimierza, która tym bezprzekładnym czynem prawdopodobnie podchmielonych profanów jest oburzona do żywego.

W dniu tym kilku ludzi widzieli przypuszczalnych sprawców, którzy zdołali zbiec nierozpoznani.

Zawiadomiona o wypadku policja prowadzi dochodzenia.

Niefortunna próba. Trzeba umieć hamować.

Sieradz, 19. 9. — Nauczyciel szkoły powszechnej w Sieradzu, Kazimierz Sztolc chcąc wypróbować motocykl, należący do p. Łęgielewskiego, wyjechał w stronę Zd. Woli. W drodze powrotnej w pobliżu o-

berzy Woźnickiej wskutek nagłego zahamowania nauczyciel wypadł z siodła odnosząc poważne okaleczenia. Wezwany lekarz przywrócił go do przytomności i przewiózł do domu.

KOŻUCHY I PELERYNY dla dozorców miejskich.

ŁÓDŹ 19,9. Dyrekcja Kanalizacji i Wodociągów m. Łodzi w bieżącym sezonie budowlanym posiadała w sześciu odcinkach roboty poważny zasób inwent. ruchomego i materiałowego. Pieczę nad tym poruczono dozorców w liczbie 40 osób na jedną zmianę

Celem uchronienia dozorcujących od deszczu i chłodu dyrekcja kanalizacji i wodociągów postanowiła nabyć drogą przetargu 40 kożuchów oraz 45 peleryn nieprzemakalnych z kapturami.

Tyfus brzuszny jest chorobą brudnych rąk — myjcie ręce przed każdym jedzeniem.

ZYCIE PABIANIC. Tydzień L. O. P. P.

W dn. od 24 września do 1 października w Pabianicach, jak w całym kraju, odbędzie się tydzień Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej pod hasłem: „Budujmy samoloty”.

W tym celu zorganizował się specjalny Komitet tygodnia LOPP, w skład którego wszedł oprócz zarządu miejscowego obwodowego LOPP, cały szereg przedstawicieli przemysłu, handlu, kupiectwa instytucji społecznych oraz całego społeczeństwa miasta.

W programie tygodnia poza dotychczas już stosowanymi imprezami, urządzone zostaną zawody balonowe małych baloników na stadionie sportowym Kruschie i Ener przy ul. Zamkowej.

„Zawody” te odbędą się w dniu 27 września o godzinie 2-giej popołudniu.

BOCIAN NA ULICY. Na placu Gen. Dąbrowskiego 40-letnia Cener Anna niewiadomego miejsca zamieszkania urodziła dziecko płci męskiej. Matkę wraz z noworodkiem ostawiono do szpitala miejskiego.

POD KOŁAMI TAKSÓWKI. Na ul. Karniszewskiej w Pabianicach, obok domu oznaczonego numerem 4, takówka 103ka ŁD 497 najechała na tamte zamieszkałego, a w tym czasie przechodzącego ulicą Mariana Popławskiego. Na szczęście Popławski doznał lekkich obrażeń ciała i po udzieleniu mu pierwszej po-

mocy przez lekarza pogotowia ratunkowego pozostawiono go w domu.

BRUDNA JATKA. Komisja Sanitarna Zarządu Miejskiego ujawniła brudny stan jatk, należący do niejakiego Skórkowskiego Mendla przy ul. Koponiej 6. Jatkę zamknięto do czasu przywrócenia jej do należytej czystości. W piekarni Sali Krumhorn przy ul. Warszawskiej 18 stwierdzono brak higieny. Brudy wałowały się po wszystkich kątach piekarni, co zagrażało zdrowiu publicznemu. Brudnej piekarni spisano protokół.

ZAKŁÓCENIA SPOKOJU PUBLICZNEGO

dopuszcili się następujący mieszkańcy miasta: Bronisław Grabarczyk (ul. Warszawska 117), Nowicki Eugeniusz (Kapliczna 11), J. Kurzawski i Fr. Szmulski (Konstantynowska 43) oraz wieśniak z Bylewa Władysław Kiwał. Pociągnięto ich do odpowiedzialności przed sądem starościńskim.

PABIANICKI PORADNIK KINOWY. Nowości ul. Kościuszki 14 (Dom Ludowy) „Zew krwi” podług powieści Jacka Londona. Ciekawa historia psa „Buck’a”.

„Oświatowe” ul. Gdańska „Becky Sharp” film kolorowy, obrazujący dzieje kobiety, która pocafunkami swymi doprowadzała mężczyzn do zbrodni.

Gdzie jest Anna Walaszek? Wyszła do sklepu i zginęła.

Łódź, 19 września. — W dniu 5 bm. wyszła z domu o g. 17 do sklepu i więcej nie powróciła Anna Maria Walaszek, urodzona Zwierzyska, lat 33, zamieszkała przy ul. Dolnej 7.

A. M. Walaszek ubrana była w bluzkę czerwona, rękawice, dzianą, zielony sweter i spodniczkę granatową. Znaki szczegól-

ne: szatynka, niskiego wzrostu, mała blizna w okolicy nosa.

Zaginiona cierpi na okresowy zanik pamięci.

O wypadku została powiadomiona policja przez męża zaginionej, który prosi o pomoc w poszukiwaniu.

NOCNE BREWERIE. Kronika pogotowia ratunkowego, kradzieży i pożarów

ŁÓDŹ, 19. 9. — Dziś w nocy pogotowie Czerwonego Krzyża wezwane zostało do Leona Kustosika, lat 30, zam. Piaseczna 6, który w bóje doznał ran tłuczonych głowy i rany ciętej prawego ucha.

L. Kustosik otrzymał opatrunek i pozostawiony został na miejscu.

Również w godzinach nocnych pobity i pokaleczony został przy ul. Franciszkańskiej 73, Górka Józef, lat 25.

Lekarz pogotowia Czerwonego Krzyża zszedł J. Górce rany cięte na lewym przedramieniu i łokciu, poczem pozostawił uszkodzonego na miejscu.

Dzisiaj o godz. 1 min. 30 w nocy w domu p. Walerii Podwał — Zagajnikowa Nr. 26 zapalili się sadze wskutek wadli-

wej budowy przewodu kominowego. Do pożaru przybył II oddział straży ogniowej, likwidując wypadek w ciągu pół godziny.

Nocne bóje rozklejający afiszów przedwyborczych.

ŁÓDŹ dnia 19 września. Dziś w godzinach nocnych policja zlikwidowała kilka bójek i zatargów na ulicach Zgierskiej i Srebrzyńskiej pomiędzy rozklejaczami afiszów przedwyborczych.

Zatargi powstały na tle „konkurencyjnym”.

Rozklejający wylegitymowano i pozwolono im odejść.

ZYCIE ZGIERZA. XIII Tydzień L.O.P.P. w Zgierzu.

W myśl zarządzenia władz naczelnych LOPP, w dniu od 27 września do 4 października rb. odbywać się będzie na terenie całego państwa XIII tydzień LOPP.

Zarząd koła LOPP. Nr. 1 w Zgierzu ustalił już program obchodu „Tygodnia”. Uroczystości zaczną się już w sobotę dnia 26 bm. wieczorem capstrzykiem wszystkich miejscowych kół LOPP, drużyn od kazających, instruktorów, PCK i Ochotniczej Straży Pożarnej. Zbiórka o godz. 6.30 na dziedzińcu Gimnazjum, skąd przy dźwiękach orkiestry OSP. wyruszy pochód ul. Piłsudskiego i przemarszeruje przez całe miasto. W dn. 27 'bm., w niedzielę o godz. 9 rano odbywać się będą bożeństwa w kościele ewangelickim i synagodze. O godz. 10 odbędzie się uroczysta msza św. w kościele parafialnym katolickim z udziałem delegacji wszystkich kół LOPP., drużyn odkazających, instruktorów oraz delegacji innych organizacji.

Zbiórka na nabożeństwo o godz. 9.30 przed lokalem koła I. LOPP. (gmach Miejskiego Zakładu Kapielowego).

Po mszy św. o godz. 11 nastąpi uroczystość poświęcenia szybowca, własności koła Nr. 1 na placu Marszałka Piłsudskie-

go, gdzie wygłoszone będą również okolicznościowe przemówienia. Będzie to stanowić niewątpliwie największą atrakcję w „Tygodniu”. W dn. tym też odbywać się będą zbiórki do puszek i przy stolikach.

W ciągu „Tygodnia” na terenie szkół odbywać się będą odczyty i pogadanki na tematy związane z zagadnieniem LOPP. Poprowadzą je miejscowi instruktorzy, którzy w życiu LOPP. odznaczyli się bardzo żywą działalnością.

Powiatowy instruktor LOPP. inż. Adam Kamiński zaprosił do współpracy w „Tygodniu” dla jaknajszerszego rozpowszechnienia idei LOPP. również i obywateli zajmujących się obroną swych domów i rodzin.

Obecny XIII Tydzień LOPP. posiada kolosalne znaczenie ze względu na hasło pod jakim będzie się odbywać, hasło budowy nowych samolotów. W myśl życzenia kierowników nawy państwowej władze naczelne LOPP. przekażą cały dochód pieniężny z imprez „Tygodnia” na budowę nowych samolotów. Z tych też względów wszelka akcja finansowa LOPP. w postaci jakichkolwiek zbiorów zasługują ze wszechmiar na poparcie społeczeństwa.

SZCZEPIENIA przeciw dityferytyczne przeprowadza **2222-6** PI. Wolności 10.

KRAUSKOPF kuszery i choroby kobiece powrócił Zgierska 15 Tel. 113-47. Przyjmuje od 8.30 — 10 rano i 4 — 8 wieczór.

PRZYBLĄKAŁ się pies bernardyn. Do odebrania za zwrotem kosztów, ul. Przędzalniana Nr. 98, Janiak St.

BEDNAREK Franciszek zamieszkały ul. Radwańska 53 zagubił legitymację zapomogową wydaną przez Fundusz Bezrobocia w Łodzi.

W DNIU 16 września 1936 r. skradziono 6 weksli w odcinkach po 500 złotych z wystawienia Erwina Szulca i Erny Cachy. Weksle unieważnia się.

MOTOCYKLE B.S.A. — 600 z nowoczesnym wózkiem w doskonałym stanie sprzedam. Tel. 132-40.

DLEJARCZYK Władysław zamieszkały ul. Obywatelska 8, zgubił legitymację zapomogową wydaną przez Fundusz Bezrobocia w Łodzi.

PRZYBLĄKAŁ się pies doberman czarny, — uszy i ogon obcięte. Odebrać można Emilii 6, Jarosiński.

5 ZŁ. TRWAŁA ONDULACJA z gwarancją aparatem parowym lub elektrycznym wykonuje zakład fryzjerski, Główna 33.

PIECE, kuchnie przenośne, wszelkie roboty zdunkie wykonywa „Kozminek” Główna Nr. 51.

VOXRADIO do sieci z 3 lampami zł. 135 z 4 lampami zł. 180. Sprzedać również na raty od zł. 3 tygodniowo. Piotrkowska 79 w podwórzu.

Tylko zł. 2,50 gr. miesięcznie kosztuje abonament „ECHA” z odnośnikiem do domu

Prenumeratę zamawiać można od każdego dnia miesiąca.

Adres: Żwirki 2 (Karola) tel. 182-48 Piotrkowska 11 „ 102-29

Przy odbiorze w administracji Żwirki 2 (Karola) lub Piotrkowska 11 prenumerata wynosi tylko 2 zł. 10 gr.

ŚLADAMI PIĘKNEJ WŁADCZYNI. ZAGINIONA STOLICA.

Czy pustynia wyda swą tajemnicę?

SUEZ, we wrześniu. Młody, dwudziestopięcioletni Anglik, Norman Stone Pearn, znajduje się w drodze do nieznanego, nieoznaczonych na mapach obszarów środkowej Arabii w poszukiwaniu miasta i grobu Bilkis, pięknej królowej Saby i Etiopii.

Sam Norman Stone Pearn, który wyrabiał się w uciążliwą podróż w towarzystwie dwu służących, tylko, w następujący sposób omawia swoje plany:

„Moje szanse dotarcia do Mareb, zaginionej w pustyni stolicy królowej Saby, otaczanej przez Sirwal, miejsca jej wiecznego spoczynku, są bardzo niskie, nieomal 1:1000. Mimo to mam przecucie, że cel swój osiągnę.

Już w ciągu wieków odnalezienie zatraczonego miasta królowej Saby stało się celem ludzi żądnych nieznanego przygód, bowiem legenda o cudownie pięknej i bogatej królowej utrzymała się przez długie stulecia.

Trudność odnalezienia tych miejsc polega głównie na przeszkodach jakie stwarza w danym wypadku Arabowie, gdyż Mareb położony jest w bezpiecznym kraju, w przybliżeniu o sto mil od granic Yemenu.

Uznałem Mukallę za najdogodniejszy punkt startu do tej podróży, bowiem droga przez góry w kierunku Mareb wymagałaby pozwolenia imama Yemenu, a ten ostatni dotąd nie udzielił żadnemu Europejczykowi swej zgody na próbną podróż do Mareb.

Mimo to wyprawy do tego miasta przedsięwzięto kilkakrotnie. Przed czterdziestu laty Niemiec Glaser z ekspedycją swą znalazł się najbliższej Mareb. Wyprawa Glasa liczyła kilkunastu ludzi. Dostawszy się do miejsca, skąd widoczna była tama legendarnej stolicy, Glaser zmuszony był cofnąć się, odegnany przez szczepy arabskie. Utraciwszy kilku ludzi przy niesłychanych trudnościach odbył uciążliwą drogę powrotną.

Dwa lata temu francuski lotnik Mabraux starał się stwierdzić, położenie „zaginionej stolicy”. Opuścił się nisko nad ruinami spalonego miasta i z samolotu dokonywał zdjęć. Trudno jednakże orzec z pewnością, czy istotnie znajdował się nad stolicą królowej Saby, bowiem nikt nie posiada dokładnych danych o tajemniczej krainie, której ośrodkiem rzekomo jest le-

gendarne miasto. Tyle tylko wiadomo, że są to obszary pustynne falistych piasków. Trzeba być z góry przygotowanym na całe dni męczącego pragnienia i wyczerpania na szlakach, znanych tylko koczownikom pustyni.

W Sanaa, stolicy Yemenu, południowo-zachodniej dzielnicy Arabii, rękopisy na prastarym pergaminie, chronione starannie, głoszą historię pięknej królowej Saby, która na białym wielbłądzie, na czelu karawany, jechała do Jeruzolimy, do króla Salomona, wioząc mu nieocenionej wartości dary ze złota, klejnotów i kości sponionej, oraz malp i pawi. Salomon jednakże nie poślubił pięknej Bilkis, lecz uczynił z niej tylko kochankę.

Po powrocie do własnej stolicy Bilkis powiła syna — Menelika, przodka władców abisyńskich.

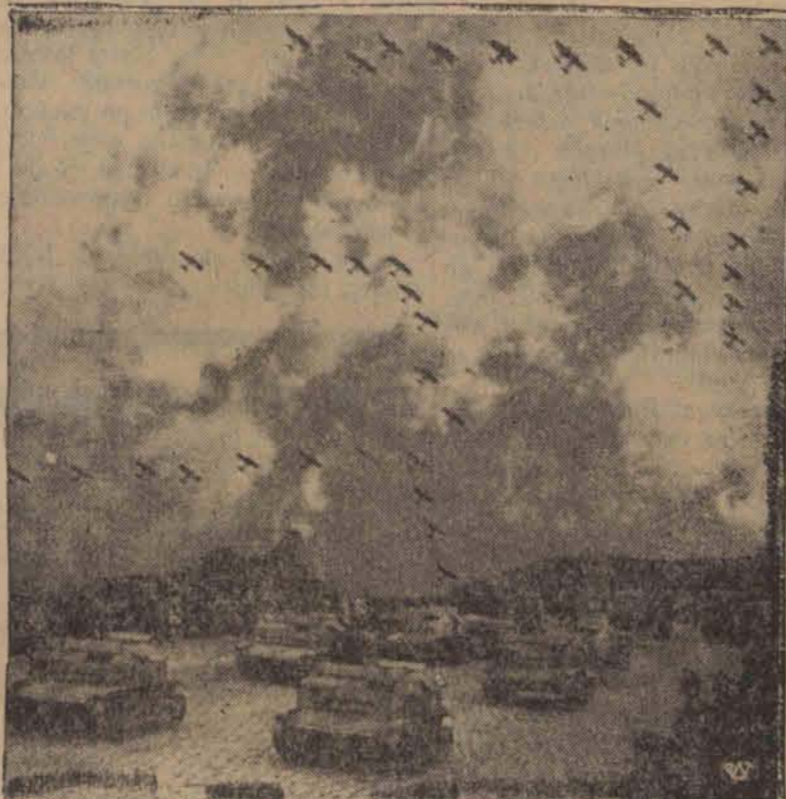
Bilkis po śmierci ojca swego objęła tron

i została królową Saby. Była najstawniejszą kobietą swych czasów. Mimo, iż kulała lekko, uroda jej była nadzwyczajna. Wysmukła, o jasnej cerze, rzeźbionych delikatnych rysach i oczach wykrójonych w kształcie migdałów, miała głos czysty i dźwięczny mieszkanki wyżyn, gdyż „zaginione miasto” — Mareb — położone było 7000 stóp nad poziomem morza. Nie wątpliwie miasto musiało być niewielkie, lecz pajac zbudowany był na piramidale go kształtu zbudowanej ze złota, srebra i miedzi. Z pałacu otwierał się widok na sztuczne jezioro, uformowane dzięki tamie, zamykającej dolinę. Słynna tama w Mareb, jeden z ówczesnych cudów świata, zamienia dolinę w jezioro.

Czterysta lat temu tama uległa zniszczeniu, co zdecydowało o losach Mareb, pozbawionego wody.

Bentkowski.

Po wielkiej rewii wojska we Lwowie.

Efektowny fragment z wielkiej rewii wojskowej, która odbyła się we Lwowie. Reprodukujemy moment defilady czołgów, powiązany z jednoczesną defiladą powietrzną kilku eskadr polskich samolotów. Defiladę odebrał minister Spraw Wojskowych gen. Kasprzycki.

Statek rexistów w opałach.

Przemówienie z pokładu do ludzi na brzegu.

Od kilku tygodni partia Rex zapowiadała urządzenie wiecu w Seraing koło Liege (Belgia). Komuniści i socjaliści postanowili urządzić kontrmanifestację. Burmistrz z Seraing, przezuwając poważne zajścia, nie pozwolił urządzić wieców.

Rexiści postanowili ominąć zakaz burmistrza w ten sposób, że Degrelle, oraz inni przywódcy partii mieli przemawiać ze statku znajdującego się na środku rzeki do słuchaczy stojących na brzegu i moście.

Gdy statek znalazł się koło mostu w Seraing, posypały się na niego kamienie, rzucone przez przeciwników partyjnych. Wobec takiego przyjęcia, przywódcy rexistów zawrócili do Liege.

Gdy statek mijął fabrykę Cockerill, posypał się

podniecenie, lecz policja utrzymała porządek i nie pozwoliła się zbliżyć manifestantom komunistycznym do lokalu rexistów.

Wojowniczy fabrykant

Przed fabryką Ph. Vrau et C-ie przy ul. de l'Entrepôt w Lille rozegrała się dramatyczna scena. Robotnicy tej fabryki pracowali dotąd, mimo, że inne przedsiębiorstwa tego rodzaju (włókiennicze) od szeregu dni są objęte strajkiem okupacyjnym.

Onegdaj, gdy robotnicy opuszczali fabrykę po skończonej pracy, zjawiała się przed biurem delegacja złożona z około 20 osób, która przysłała nakłonić robotników do strajku. Na spotkanie delegacji wyszli obecni właściciele tej fabryki, bracia Idery. Jeden z nich wyciągnął rewolwer i zaczął strzelać na postrach. Korzystając z zamieszania, bracia Thery zabarykadowali się wewnątrz fabryki i przez dłuższy czas nie chcieli wpuścić nawet policji. Dookoła fabryki zebrał się tłum

około 800 osób. Późnym wieczorem udało się policji zaprowadzić porządek. Wojowniczy przemysłowiec tłumaczył się tem, że jeden z robotników, który wchodził w skład delegacji sięgnął do kieszeni po rewolwer. Wówczas Thery zaczął strzelać na postrach.

szerog strzałów rewolwerowych z obu brzegów rzeki. Jedną z kul zraniła rexiście Willemsa w nogę. Maszynista dodał gazu i statek sunął po rzece z wielką szybkością. Po chwili posypał się z brzegu nowy grad kul, a z mostu d'Ougrée zaczęto rzucać kamienie i kawały lanego żelaza.

Po raz trzeci zasypano rexiistów kulami koło mostu kolejowego w Solessin. Tu trzecia osoba została zraniona. Dopiero na terytorium Liege policja wzięła nieszczęśliwy statek pod swą opiekę. Rannych przewieziono do szpitala.

Wieczorem panowało w Liege wielkie

Uzdrowiony robotnik

Nowy cud w Lourdes.

Robotnik francuski Acolphe Mortreaux był według orzeczenia lekarzy w 90 procentach inwalidą. Pracował on w miejscowości Bauvin w północnej Francji, gdzie uległ nieszczęśliwemu wypadkowi na kolei wskutek czego miał nadwężony kręgosłup i był niezdolny do pracy; z wielkim trudem

Lourdes w nadziei, że pomoc nadprzyrodzona wróci mu zdrowie. Gdy go zanurzono w wodzie źródłanej obok grotty, odczuł, że w jego organizmie zaszła jakaś gwałtowna zmiana: został on zupełnie uzdrowiony.

Londyński „The Universe” donosi, że wydarzenie to zostało obecnie stwierdzone przez komisję lekarską, jako fakt, nie dający się w żaden sposób wytłumaczyć prawami natury.

chodził o kulach. I oto udało się ten biedny człowiek do

Kupiony znaczek F.O.M.

tworzy miliony — potrzebne na budowę polskich okrętów wojennych!

STRESZCZENIE.

Student Mikolaj Kozielec, nieoficjalny narzeczony panny Mumi Szczytniewskiej, zakochał się od pierwszego wejrzenia w jej przybraną siostrę Marychnę Wichurancę.

P. Szczytniewski miał troje dzieci z pierwszego małżeństwa: Ryszarda, Jerzego i Munię, a pani Szczytniewska również troje z pierwszego małżeństwa z kpt. Wichurą: Janka, Staszka i najmłodszą Marychnę.

„akademię smorgońską”. — Pamiętasz, Janku, jak raz nie nauczyłeś się arytmetyki i za karę nie dostałeś podwieczorku? — Pamiętam — śmiał się młody człowiek. Ale wtedy Staś też nie mógł rozwiązać tego zadania. Pan brał się za głowę i wołał: „Oj, osły, koronne osły!”

— Po lekcji był podwieczorek — wtrąciła Marychna — mleko i bułki domowego wypieku, czasami z masłem, czasami bez. Dostawaliśmy po półtorzej bułki na głowę, ale zawsze zjadłoby się było chętnie trzy razy tyle.

Na twarzy pana Szczytniewskiego odmalowało się prawdziwe rozrzewnienie. Nie odczuł nietyktu ulubienicy.

— Biedne dzieci — rzekł i zwrócił się do swoich synów: — Wyście nie przeżywali takich ciężkich czasów!

Staś nie wracał. Czekał kilka dni na powrót wikarego z kongresu eucharystycznego. Straszliwe wątpliwości, które nasuwają się chyba każdemu człowiekowi, ale zazwyczaj toną w rozgwarze życia, szturmowały do jego duszy z nieustępliwą gwałtownością. Dla odpędzenia ich usiłował się czymś zająć i nie mógł. Czytanie rozdrażniało go jeszcze więcej. Starą się przemęczać wysiłkiem fizycznym, żeby nie myśleć, żeby znużyć przerażającą trzeźwą głowę. Biegł po polach całymi godzinami. Gdyby go kto śledził, myślałby, że zwariował. Przystawał nagle i rzucał w przestrzeń głośne pytania. To wracał pośpiesznie do domu i wruszał i niepokoił wszystkich swoją serdecznością. Nikt nie przeczuwał, co się w nim działo. A on patrzył na nich i myślał:

— Już teraz wiem, że nie jesteście wsi.

— Duży pokój z dębową boazerią i wspinającą lampą wiszącą z brązu był miły i zaciszny. W kręgu światła jaśniał stół, otoczony wieńcem głów. Tylko dwie były naznaczone piętnem czasu, siwującą — pana Szczytniewskiego i lisa — pana Damazego. Pokój ten wydawał się komórką ludzkiego szczęścia i bezpiecznej starości. Za oknem, w mrokach nocy, mogły hulać rozpetane czarne moce, zajądła na ludzki spokój. Tu było dobrze.

Pozornie, bo czas płynął, wróg przed którym nie ostoi się żadna potęga. Pozornie, bo w niejednym sercu z tego zespolonego grona wrzały uczucia, groźne dla ogólnej harmonii. Jeden pan Szczytniewski ogarniał sercem wszystkie te głowy, bo nawet panu Damazemu zapewnił stały dodatek do malej emeryturki przez wdzięczność za pracę nad pasierbami.

Pan Damazy rozmawiał półgłosem z Jankiem.

— O czym to panowie gawędzicie? — zapytał pan Szczytniewski.

— Opowiadam panu o swoich planach — odpowiedział Jank.

— I jebym rad posłuchać, synku.

Chwilę trwała rozmowa o planach Janka, wreszcie pan Damazy zaczął wspomni-

wieczni. Już rozumiem, że przyjdzie ten straszny dzień, w którym albo wy mnie straciecie, albo ja kogoś z was...

Szedł do wikarego z naiwną wiarą młodości, że może ustyszy coś takiego — coś takiego, co ujmie znow w mocne zreby jego rozklekotaną duszę. Dysputował z nim w myśli, zbijał z zajądła rozpacz przypuszczalne kontrargumenty. Wikary odprowadził właśnie nieszpory, więc czekał w jego gabinecie. Był to duży widny pokój, wychodzący na jakieś zaniedbane, bujne zarosła, wśród których rośli się od ptactwa i królików.

Umeblowanie gabinetu składało się z prostych, bejcowanych półek bibliotecznych, dużego stoju i kilku krzesel. Staś obszedł półki, wodząc wzrokiem po tytułach. Były to wyłącznie dzieła teologiczne i filozoficzne we wszystkich możliwych językach. Przez uchylone drzwi było widać wnętrze sypialni z żelaznym łóżkiem i wielkim krzyżem na białej ścianie. Staś dostrzegł również w kącie niewielką półkę, również zawaloną książkami. Ale jak się zorientował po niektórych znanych sobie okładkach, były to dzieła świeckie z zakresu matematyki i nauk przyrodniczych

— No, on chyba wszystko wie — pomyślał z ulnością.

Drzwi od sieni uchylły się i weszła gospodyni proboszcza, stara kobieta, bicz Boży na okoliczne działo. Wielka jak grenadier, chuda jak szkielet, ale przy tym dziwnie barczysta, miała brzydkią twarz, energiczne szczęki, wysokie czoło i bystre oczy. Spod niedbale związanej czerwonej chustki wymykały się kosmyki czarnych włosów, nietkniętych siwizną.

— Jeszcze pan dobrą chwilę poczeka — oznajmiła.

— Mogę poczekać — uśmiechnął się student.

Przypatrywała mu się spod nastroszonych kraczastych brwi.

— Pan zdyszany. Ba! taki gorący! Możeby się pan napił wody?

— Nie, dziękuję.

— Niech pan z łaski swojej pozdrowi ode mnie starą Franciszkową — zagadywała, najwidoczniej w chęci nawiązania dłuższej rozmowy.

— Dobrze, gosposiu.

— Czemu ona nigdy do mnie nie zajrzy? Przecież rodaczki jesteście z jednej wsi.

— Trochę kwęka. Stara.

— Obieśmy w jednym latach. Co ona taka licha? Przecież u państwa chyba jej ptasiego mleka brakuje. Nie to co ja, co nieraz suchego chleba ulaknę. Albo i teraz — mówiła ze wzrastającym oburzeniem. — Poszedł ksiądz proboszcz z Panem Jezusem od starego Onufra, to kazał mi zawinąć w papier ten placek, com dzisiaj upiekła na podwieczorek i zabraj. — „Dla dzieci” — powiada. Zdążyłam ciachnąć nożem i z ćwierć schowałam. Co dam księdzu jak zawoła jeść? Ksiądz proboszcz ma miłosierne serce, ale przecie nie potrafi rozmażać chlebów jak Pan Jezus. — Przyjdzie jaki dziad, ksiądz proboszcz dzwoni: „Kostucha, nie macie tam czego w garnku? Dajcie dziadkowi zjeść!” — „Proszę księdza proboszcza — powiadam — a dla nas co zostanie na obiad?” — „Po-pościmy na chwytę Bożą” — powiada.

„Ale — mówię — jak zdechnę z głodu, to kto będzie dziadów obsługiwał?” — „Jak dacie biednemu, to tak jakbyście samemu Panu Jezusowi dali” — powiada. „Jeno, że Pan Jezus nie zbijał grosza i nie ciskał chleba za progiem, proszę księdza proboszcza. Ksiądz proboszcz miłosierne serce ma, ale za grosz rozeznania. Ja tam poznam prawdziwego głodomora. Takiemu nie żal dać. Ale dziady to są jasnie panowie. Już mnie teraz wszystkie znają i pchają się prosto do pokoju. Jeden mi obiecywał piekielne męki. „Będę się modlił” — powiada — żeby was diabli wzięli!” — Ażem się zatrzęsa. Księdzem wikarym też muszę się opiekować, boby chyba umarł z głodu. Chodzi jak lunatyk. Nie dałabym obiadu, toby się nawet nie pomiarował. Zdejmijcie sobie z półki takie książeczko, że ledwie udźwignie i dawaj czytać. O świecie Bożym zapomina. Po nocach psuje oczy...

Tu gospodyni raptownie umilkła, gdyż w sieni rozległy się szybkie kroki i wszedł wikary. Więc znikła tak nagle, że Stasio nie wydawało się, że ją ziemia pochłonęła. Młody ksiądz uściśnął serdecznie gościa ze ręki.

— Co pana sprowadza? Jeszcze się pan buntuje przeciw odwiecznemu porządkowi rzeczy? — spojrzał w zmienioną twarz studenta. — Co panu jest?

Staś, jakając się opowiedział o swoim udreczeniu.

— Nie próbowałeś się modlić?

— Na nic... Wyobraź sobie w tej chwili, że wierzę i jakby błyskawica rozdarła ciemności. Jestem znudzony. Prawie nie sypiam. Boję się, bo sen to nicieść. O! żeby zjawiała się między nami nadprzyrodzona istota... Ksiądz pamięta, co mówi Platon...

— Chłopcze, Platon żył przed Chrystem sem. — Ksiądz spojrział w okno. — Panie Stasiu, chodźmy się przejść.

Podążyli do miasteczka, gdzie wzdłuż wiejskiej drogi rozposcierały się łany dojrzewających zbóż. W dali ciemniał las. Wieczór był cichy, wonny. Na zachodzie stała blada jasność, ale niebo lśniło już brylantami gwiazd.

— To wszystko jest złudzeniem — rzekł Staś patrząc na widnokrąg. — Nawet te gwiazdy, które trwają tryliony lat. Zdaje mi się, że wystarczyłoby dmuchnąć aby to wszystko znikło. Wszyscy umrzemy. Czy to możliwe?... Ksiądz taki spokojny. Jak można być spokojnym, wiedząc że wszystko jest zagrożone?

Ksiądz przystanął i powiedział cicho: — Wyzwolisz się. Czekaj cierpliwie. W tobie myśli się miota, ale serce śpi. Ja też miałem takie przebudzenie, gorsze, bo połączone z wyrzutami sumienia. Straciłem matkę, dla której byłem złym synem i poza tym żyłem złym życiem. Trzeba było śmierci, abym się narodził duchem. Szarpałem się tak jak ty, z dodatkiem jeszcze gorszej męki: świadomość, że sam sobie nie zdołałem przebaczyć. I wtedy pragnąłem nicości, takiej, żeby po mnie nie pozostał nawet pyłek. Teraz już jestem spokojny, ale pozostało mi nie dające się zaspokoić pragnienie czynienia dobrze. Zostałem księdzem...

— Nie rozumiem.

— Długa droga cię czeka, nim zrozumiesz. Życie wspiera się o sam próg śmierci, ale dalej nie dasz jednego kroku. Poznasz, że działaniem więcej dokażesz, niż myśleniem.

Staś nie rozumiał. Zaczął mówić gorączkowo: — Więc wszystko przemija? Czy to możliwe, żeby nie było jakiejś trwałej osi, jakiejś wiecznej podstawy?

— Jest. Bóg.

Staś drgnął, oparł głowę o pierz drożnego drzewa i wybuchnął płaczem. (D. c. n.)

ECHA ZE STOLICY.

Zycie Warszawy w kilku w. erszach

Od pewnego czasu zauważono w Warszawie zwiększenie handlu nielegalnego morfiną. W toku przeprowadzonego dochodu ujawniono centralę dostarczania tego straszego w skutkach narkotyku. Ofiarą zawodowych dostawców morfiny padło wiele osób. Jeden z przesłuchanych morfinistów przyznał się, że w ciągu kilku lat wydał na truciznę ponad 50.000 zł. Inni znów dopuszczali się przestępstw, okradali rodziny, sprzedawali domy aby dostać fundusze na zakup trucizny.

Fundusz Pracy stoi obecnie przed zagadnieniem okazania szerszej pomocy dołączając bezrobotnym w okresie zimowym 1936-37 r. Ponieważ dotychczas posiadane na ten cel środki są niewystarczające, zachodzi potrzeba zdobycia nowych źródeł pomocy dla pozostających bez pracy. Młodzie in. zamierzone jest zorganizowanie obrotu wind osobowych przez bezrobotnych. Na terenie Warszawy czynnych jest obecnie 1.440 wind osobowych, z których tylko nieliczne mają obsługę specjalną, pozostałymi opiekują się dozorca, względnie jego pomocnik. Z tego źródła dochodu osiąga poważne zyski pod postacią stałych, opłat płaconych przez biura i innych lokatorów, względnie opłat doradczych od odwiedzających i interesantów. Wprowadzenie specjalnej obsługi w większych domach wpłynęłoby korzystnie na usprawnienie pracy wind. Domów w których mieszczą się biura na piętrach jest na terenie Warszawy około 300. Pozwoliłoby to na zatrudnienie około 600 bezrobotnych, rekrutujących się przede wszystkim z branży metalowej.

Ukazało się rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych o organizacji policji państwowej w stołecznym mieście Warszawa. Rozporządzenie postanawia, iż dla celów organizacji policji państwowej obszar Warszawy stanowi okręg, dzielący się na obwody odpowiadające podziałowi na stałe i ruchome. Z kolei każdy obwód dzieli się na rejony, który to podział odpowiada obecnemu podziałowi na komisariaty. Na czele okręgu m. Warszawy stoi komendant, którego organem pracy jest komenda policji państwowej w Warszawie, złożona z zastępców komendanta rezerwy policyjnej.

Nadzór nad obiegami i miejscami wytwarzania produktów żywności sprawują Ośrodki Zdrowia i Opieki Społecznej. Ogólna liczba badań przeprowadzonych w Miejskim Instytucie Higieny w ubiegłym miesiącu wyniosła 2.444 z czego zakwestionowano 442 próby, tj. 18,1 proc. Mięsa zbadano 584 próby, z których 141, tj. 24,1 proc. było rozwodnionych, odtuszczone i zafalszowanych. Mięsa i wędlin zbadano 239 prób, z czego z powodu zepsucia i obcych domieszek zakwestionowano 50, tj. 20,9 proc. Pozatym serów zakwestionowano 57 proc., oliwy zafalszowanej 71 proc., maki i pieczywa 21 proc. wody sodowej 90 proc.

Zapisy do 2-letniej Szkoły Przemysłowo-Gospodarczej typu licealnego i rocznej Przeprosobien a w Gospodarstwie Rolniczym przyjmuje kancelaria SZKOŁY GOSPODARCZEJ Wodna 40, tel. 177-73

KRATECZKI. WODA W SZKLANCIE I WÓDKA W GŁOWIE.

Nie ma w kraju koordynacji. Rząd stawia hasło: „frontem do wsi”, zaś komisja która ustaliła zasady nowej pisowni ustaliła nowe hasło, które brzmi: Frontem do Murzyna. Tak jest. Nie do „murzyna”, lecz do „Murzyna”. Murzyn bowiem od tej pory pisze się już dużą literą. Również „Abisyńczyk” pisze się z dużej litery. Wprawdzie nie wiem, czy Abisyńczycy nie woleliby zamiast szacunku dużoliterowego aby Włosi wrócili do Italji, ale nasza komisja nie zwraca uwagi na takie drobiazgi.

Jeśli już mowa o nowej pisowni języka polskiego, zrozumiałym nareszcie stało się dla mnie, dlaczego komisja ustaliła takie właśnie, a nie inne zasady. Otóż tajemnica polega na tym, że najmłodszy z członków komisji liczy sobie 65 wiosen życia. Naturalnie młodzieniaszek ten nie mógł przekonać swoich starszych kolegów, aby zamiast utrudniać, ułatwili nam życie.

Uczę się starannie pisowni, pani nauczycielka powiedziała mi nawet, że jestem zdolny, tylko leniwy, ale powoli będę robił postępy. Jednakże dotychczas nie mogę wiele rzeczy pojąć. Naprzykład dlaczego „Dziewica Orleańska” pisze się dużymi literami, a „Jan bez Ziemi” na początku i na końcu dużymi, a w środku małymi. Dlaczego w jednym wypadku morze pisze się małą literą a w innym dużą, mianowicie należy pisać: Morze Północne ale morze Marmara. Ale to jeszcze drobiazgi. Gorzej przedstawia się inna sprawa. Naprzykład jeśli myślimy o poznańszczyku, a raczej jeśli piszemy o nim, to musimy najpierw zastanowić się, czy myślimy o nim jako o mieszkańcu Poznańskiego czy też o mieszkańcu miasta Poznania. Jeśli bowiem myślimy o mieszk. Poznańskiego to, piszemy Poznańczyk z dużej litery, jeśli natomiast o mieszkańcu Poznania, to piszemy poznańczyk z małej litery.

To byłoby bardzo piękne, gdyby nie fakt, że pisząc Poznańczyk myślimy po prostu o Poznańszczyku i trudno wtedy się zastanawiać czy gość pochodzi akurat z samego Poznania, czy też z Wrześni, Gniezna lub Ostrowia. Nie należy jednak zbyt wnikliwie się w tajniki nowej pisowni — umysł bowiem człowieka jest słaby i może zlekka oszaleć. Prostu trzeba się nauczyć na pamięć

i nie myśleć, nie rozumować, nie filozofować. Należy bowiem pamiętać, że najmłodszy członek komisji ma 65 wiosenek życia. A to wszystko wyjaśnia.

Dłatego postanowiłem więcej sprawami nowej pisowni nie zajmować się, czego i szanownym czytelnikom życzę.

NA ULICY.

Są jeszcze i inne zmartwienia. Mianowicie woda. Stanisław Boliński na własnej skórze przekonał się, że picie wody jest połączone z wielu niebezpieczeństwami. Wiadomo, że picie wody grozi tyfussem. Ale w wodce, moi panowie, zarazków tyfusu nie ma. Wiadomo, że po owocach nie należy pić wody, gdyż można zachorować na dezenterję czy inną biegunkę. Ale wódkę po owocach można pić i zwiowekowi nic nie będzie.

Nie chcę wyciągać z tych faktów żadnych wniosków. Inteligentny czytelnik sam zrozumie o co chodzi.

Boliński tego nie rozumiał. Pił wprawdzie przy kiosku na ulicy Główniej wodę sodową, ale to faktów nie zmienia. Gdy więc pił tę wodę, nagle przechodzący ulicą Julian Sobczak potrącił niechcąco Bolińskiego i woda ze szklanki wylała się. No proszę: gdyby zamiast wody pił wódkę, nie piłby na ulicy tylko w szynku i nikiby go nie potrącał. A jeśliby go nikt nie potrącił, nie musiałby się oburzyć i — jak to zrobił wskutek picia wody — nie piłbyby dotkliwie Sobczaka za szklankę głupiej wody.

Sąd Grodzki skazał Stanisława Bolińskiego za pobicie na dwa tygodnie aresztu.

Zdaje się, że z zawieszaniem, ale na pewno nie wiem.

Jerzy Krzekci.

ZATELEFONUJZARAZ
Nr. 182-48 lub 102-29
a otrzymasz będziesz „ECHO” od jutra w domu. Prenumeratę zamawiać można poczynając od każdego dnia miesiąca.

3 lata więzienia za strzały do astrologa.

Z BYDGOSZCZY donoszą: Przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy zakończył się proces przeciwko rolnikowi Melchiorowi Domalskiemu z powiatu chełmińskiego oskarżonemu o usiłowane zabójstwo astrologa Sekowskiego w Bydgoszczy.

Domalski, który na mocy wyroku sądowego opuścić miał gospodarstwo Sekowskiego, dokonał w klatce schodowej przy ul. Marszałka Focha zamachu rewolwerowego na astrologa W chwili gdy Sekowski opuszczał biura swego adwokata, Domalski oddał do niego kilka strzałów, raniąc go ciężko. Po dokonaniu zamachu Domalski usiłował

pozbawić się życia, jednak strzał ranił go tylko powierzchow

nie. Astrolog po dłuższej walce ze śmiercią opuścił łożo szpitalne z trwałym kalectwem.

Sensacyjna ta rozprawa o usiłowanie zabójstwa dobiegła końca. Po wyczerpaniu postępowania dowodowego, sąd ogłosił wyrok skazujący Melchiora Domalskiego na 3 lata bezwzględnej więzienia z zaliczeniem aresztu prewencyjnego. Ponadto sąd przyznał Antoniemu Sekowskiemu kwotę 1.000 zł. z tytułu powództwa cywilnego.

W motywacji wyroku sąd uzasadnił tą dołączył wymiar kary tem, iż zamachowiec działał w stanie silnego wzruszenia psychicznego.

— 0 —

Wydawnictwo „Renaissance” skarży powieściopisarza Marczyńskiego.

WARSZAWA, 19 września. Sensację w kręgach literackich wywołują rzadkie procesy o zniesławienie w formie zeznania złożonego przed sądem. Głośna była w swoim czasie sprawa wytoczona przez organizację księgarską prelegentowi radiowemu, Skierskiemu, z powodu zwrotu, użytego przez pod adresem księgarń w czasie wygłoszonego odczytu. Na rozprawę w oddziale VI Sądu Grodzkiego, był powołany w charakterze świadka powieściopisarz Antoni Marczyński, który w swym

zeznaniu, skrytykował niektóre firmy wydawnicze, wymieniając m. in. wydawnictwo „Renaissance”.

Zeznania te zostały zaprotokółowane i na ich podstawie wydawnictwo „Renaissance” wytacza obecnie nowy proces o zniesławienie pisarzowi Marczyńskiemu. Tym razem w charakterze świadków powołani będą członkowie Akademii Literackiej. Proces znajdzie się wkrótce na w kandydzie oddziału 14 Sądu Grodzkiego.

Brat Kiepurę obraził armię.

INCYDENT PRZED DWORCĄ.

Ze Lwowa donoszą: Przed jednym z sądów lwowskich znalazła się sprawa śpiewaka, Władysława Kiepurę, brata słynnego tenora Jana Kiepurę, oskarżonego

o obrazę armii. Władysław Kiepura przyjechał swego czasu na występ gościnny w Operze Lwowskiej. W chwili przyjazdu śpiewaka w Lwowie odbywał się alarm lotniczo-gazowy, wskutek czego została wstrzymana całkowita komunikacja po mieście. Kiepura, którego nie chciano wypuścić z dworca i który nie mógł dostać się do taksówki, w zdenerwowaniu wypowiedział następujące słowa:

„Te łobuzy nie mieli nic lepszego do roboty, niż manewry, zamiast wystarać się

o taksówkę”. Wypowiedziane słowa słyssał policjant, który wezwał Kiepurę do komisarjatu, gdzie doręczono mu natychmiastowe wezwanie na przyspieszoną rozprawę przed sądem lwowskim.

Kiepura tłumaczył się, że nie użył zarzucanych mu wyrazów, twierdząc natomiast, że słowa te wypowiedział jeden z jego towarzyszy.

Ponieważ śpiewak musiał udać się na występ do Hamburga, przeto sędzia lwowski zgodził się odczytać rozprawę do dnia 31 października, kiedy to Kiepura ma przybyć ponownie na gościnne występy.

Na nowy termin rozprawy zostaną wezwani świadkowie, którzy byli obecni przy tym zajściu.

RADIO-KĄCIK.

SOBOTA, 19 WRZEŚNIA.

- 12.03 Programy lokalne
- 12.13 Dziennik południowy
- 12.23 Koncert orkiestry Tad. Seredyńskiego — ze Lwowa
- 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego
- 13.15—14.30 Przerwa dla Warszawy, Krakowa, Lwowa, Łodzi i Torunia
- 14.15—14.30 Przerwa dla Katowic
- 14.30 Programy lokalne
- 15.30 Wiadomości gospodarcze
- 15.45 Audycja dla dzieci starszych — z Wilna
- 16.00 Uroczyste otwarcie nowej rozgłośni w Lwowie
- 16.45 Odczyt z Torunia
- 17.00 Koncert reprezentacyjnej orkiestry K. P. W.
- 17.50 Pogadanka z Katowic
- 18.00 Programy lokalne
- 18.50 Pogadanka aktualna
- 19.00 Koncert kapeli ludowej F. Dzierżanowskiego
- 20.15 Audycja dla Polaków za granicą
- 20.45 Dziennik wieczorny
- 20.55 Pogadanka aktualna
- 21.00 Koncert reprezentacyjny rozgłośni lwowskiej z udziałem solistów
- 21.30 Sprzedam łamie — humoreska radiowa w pięciu dialogach
- 22.00 Wiadomości sportowe
- 22.15 Koncert orkiestry kameralnej z Wilna
- 23.30—24.00 Program lokalny dla Warszawy
- 23.30—9.30 Program lokalny dla Łodzi.

ŁÓDŹ, jak Raszyn, oraz:

12.03 Pogadanka na tematy prawne: *Wekala i wieszki*

Zurnale mÓd
NA SEZON JESIEŃ — ZIMA
w bogatym wyborze są do nabycia w b'urze Dziełników i ogłoszeń „PROMIEN”
Łódź Andrzejka Nr. 2 tel. 112-08

18.00 Pogadanka pt. *Dzieci robotników w ostatnich promieniach słońca*

18.15 *Wesoły dynek z komina*. Audycja p. t. *Babie lato w winnym sosie*

18.40 Koncert reklamowy

23.30—0.30 Koncert syczeń

NIEDZIELA, 20 WRZEŚNIA.

Raszyn.

8.00 Sygnal czasu i pieśń *Ave Maria*

8.03 Audycja dla wsi (Katowice i Łódź) nadsyła audycje lokalne od g. 3.18)

8.45 Dziennik poranny

8.55 Programy lokalne

9.40 Koncert chóru im. F. Nowowiejskiego — z Torunia

10.00 Nabożeństwo z Chyrowa z okazji 50-lecia zakładu im. Św. Józefa (przez Lwów)

11.45 Programy lokalne

11.57 Sygnal czasu i hejnał z Krakowa

12.03 Koncert młodej orkiestry P. R.

W przerwie o g. 13: Fragment z powieści pt. *Tragiczne pokolenie* — M. Ruth-Buczowski

14.30 Audycja dla wsi — z Wilna (Katowice i Łódź) nadsyła audycje lokalne

14.45 Programy lokalne

15.30 Transmisja dynek z Łodzi, organizowanych przez Wojew. Zw. Młodej Wsi

16.00 Polska kapela ludowa F. Dzierżanowskiego

17.00 Kongres muzyki kościelnej — z Poznania

18.00 *Wielka wygrana* — słuchowisko

18.30 Zespół Stefana Rachonia

20.20 Co czytają?

20.35 Przegląd polityczny

20.45 Dziennik wieczorny

20.55 Przerwa

21.00 Pierwszy koncert międzylkontynentalny. — Transmisja z Nowego Jorku

21.30 Na wesołej lwowskiej fali

22.00 Transmisja ze stadionu W. P. zawodów lekkoatletycznych Polska — Węgry — Belgia

22.10 Wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłośni P. R.

22.20 Koncert solistów

23.00—24.00 Program lokalny dla Warszawy

ŁÓDŹ, jak Raszyn, oraz:

8.18 Muzyka taneczna z płyt

8.55 Program na dziś

11.45 *Odświeżaj lekcje* (pogadanka z warsztatu korepetytora)

14.30 Na horyzoncie łódzkim — felieton

14.45 Muzyka z płyt

13.15 Koncert reklamowy

KALMAN BOCKSAY.

Dama w czerni

Ktoś energicznie zapukał do drzwi dyrektora Zakładu Psychiatrycznego w Budapestzie i do gabinetu weszło dwóch urzędystów panów z melonikami w rękach. — Przychodzimy do pana dyrektora w związku z oszustwem w banku Hermes — zaczął jeden z nich. Oszustka, owa stara dama, której od ośmiu dni skrzętnie szukamy, ukrywa się tu, w zakładzie.

— Co? wykrztusił dyrektor. — Tak, chodzi o jedną z pańskich pensjonariuszek, p. Kwanka!

— Ależ to pocziwina! — wykrzyknął dyrektor zakładu, wybuchając głośnym śmiechem.

— Mamy ścisłe informacje — nastawał jeden z przybyszów.

— I ja również jestem pewny, że panowie są na fałszywym tropie. P. Kwanka nie jest symulantką, trzydziści lat mojej praktyki klinicznej pozwala mi na wyrażenie tej pewności. I jestem przeciwny nawet badaniu jej w tej sprawie, bo to niepotrzebnie zmęczy biedną chorą. I chcąc skończyć tę rozmowę, dyrektor zakładu dla umysłowo chorych podniósł się z fotelu, otworzył drzwi i sucho się skłonił przybyszom.

A osiem dni przed tym w gabinecie jednego z dyrektorów banku Hermes toczyła się ożywiona rozmowa między

nim, jakąś starszą panią na czarno ubraną i maklerem giełdowym, który w omawianej trudnej sprawie występował w roli pośrednika, a który dobrze był bankowi znany, bowiem ten często się nim posługiwał.

Czcigodna dama, na czarno ubrana, p. Strasser, była reprezentantką jednej ze znanych a nielicznych na Węgrzech rodzin, które nie zostały zrujnowane przez wojnę i inflację. Właśnie wyłuszczała szczegóły transakcji, która pozwalała jej kupić na korzystnych warunkach wielką nieruchomość bez angażowania własnego kapitału, a jedynie za pożyczkę, zaciągniętą na hipotekę innej jej nieruchomości.

— I tylko pod tym warunkiem mogę się zainteresować tą transakcją — mówiła z ożywieniem. Jeżeli nie otrzymam 5 proc. czystego dochodu rocznie, to nie ma o czym mówić. Czyż pan myśli, że ja, kobieta samotna i w tak podeszłym wieku, zechcę brać na swe barki ciężar spraw skomplikowanych? Sprawa musi być dla mnie jasna.

— Oczywiście, oczywiście — wtęrał dyrektor, usiłując przerwać potok słów starej damy, ale przecież pani rozumie, że nasz bank również musi mieć w tym swój interes i 8 proc. rocznie...

— 8 proc.! — wykrzyknęła dama, jak by ją kto mordował. Ode mnie, właścicielki połowy placu Iokaia; ode mnie, 65-letniej staruszki, która na odtarzu ojczyzny złożyła dwóch synów! 8 proc. rocznie!

Za dużo. Daję 6 proc., to moje ostatnie słowo.

I majestatycznie, zebrawszy swe papiery, skierowała się ku drzwiom, podczas gdy makler dawał rozpaczliwe znaki dyrektori, który bezzadnie pocięrał czoło, po tem zroszone. Ale dla pozyskania tak poważnej klientki zrobił konieczny wysiłek i po uciążliwych targach zawarto umowę: bank udzielił pożyczki na 6 i pół procent rocznie. Nazajutrz p. Strasser powróciła w towarzystwie maklera, który w wypchanej teczce przyniósł potrzebne wyciągi, papiery i zaświadczenia.

Wszystkie akta podpisano. Dama zażądała gotówki; dyrektor wezwał kasjera P. Strasser zaczęła liczyć nowiuteńkie, tegżowe banknoty z całą skrupulatnością, a jednocześnie z pewnym zadowoleniem. Wreszcie podniosła się, uściśnęła rękę dyrektora i wyszła.

W kilka dni później bomba wybuchła. W odpowiedzi na polecony list, zawierający odpis zawartej umowy p. Strasser, która przebywała na wycieczkach nad jeziorem Balaton, pisała dyrekcji banku, że zupełnie nie zna zawartej umowy, i że jej podpis na akcie, aczkolwiek doskonale podpisany, jest podpisem sfałszowanym. Dyrektor banku natychmiast udał się nad jezioro i tam przekonał się, że padł ofiarą wyrafinowanego oszustwa.

Zainterpelowany w tej sprawie makler oświadczył, że jest Bogu ducha winien. Telefonicznie został wezwany do p. Strasser do hotelu. Sucho oświadczyła mu, że z

dotychczasowym agentem poróżniła się i jego na chybił trafił wybrała w spisie i wierzy, że będzie szczęśliwszy od poprzednika.

— Moja nieświadomość jest w tym widoczniejsza, że prowizję swą ulokowałem w pańskim banku — oświadczył dyrektorowi.

Makler był dobrej myśli, a dama na czarno ubrana zniknęła, jak sen. Bank wyznaczył wielką nagrodę temu, kto naprowadzi na ślad oszustki.

Po kilku dniach do komisariatu policji zgłosił się pewien dokei i, miętosząc czapkę w ręce, oświadczył, że jeden z jego znajomych wygadał się, iż otrzymał 350 pengó za wyrobienie okresowego biletu kolejowego I klasy na nazwisko Strasser. To był ślad, po którym policja doszła do prztytku.

Ów 350-pengówy osobnik po dłuższym kręceniu zeznał, że polecenie kupienia biletu uzyskał od pewnego pana, którego czarna sama widywał w kawiarni. Na podstawie rysopisu policja bez trudu go odszukała, a odszukawszy, znalazła się u wrót diabelskiego oszustwa.

Plan oszustwa wyszedł od adwokata Henryka Erdely. W oszustwie wziął on udział za pośrednictwem swego sekretarza i godnego siebie ucznia, niejakiego Nagy. Ten znając p. Kwanka od wielu lat przebywającą w przytułku i cierpiącą na manie przesławca. Zdawało się jej, że ciało ją śledzą detektywi i dybią na jej życie. Dla swych celów Nagy pozyskał zaufanie

nieszczęsnej staruszki, potem postarał się o to, że sąd mianował go jej opiekunem urzędowym. I odtąd sprawy potoczyły się szybko. Pewnego dnia, uraczywszy się do syta ciastkami, w cukierni, wzmówił w nią, że jedynym sposobem na pozbycie się przesławca jest wydobycie większej sumy pieniędzy. W jaki sposób — powoli odsłaniał jej tajemnice jej udziału w oszustwie i starannie przygotował do odegrania roli p. Strasser. Długie godziny p. Kwanka siadywała przed domem p. Strasser, i, pod pozorem rozkoszowania się promieniami słońca, podpatrywała jej sposób bycia, i życia, póki nie wyjechała nad Balaton.

Trzy tygodnie uczyła się rozmowy z dyrektorem banku. Tak się w nią wżyła, że w czasie 3 kwadransów, podczas których liczyła banknoty po otrzymaniu pożyczki, nawet jednym gestem się nie zdradziła, podczas gdy obecnemu przy tym maklerowi (do spółki również należał) zimny pot występował na czole, a Nagy, który w pobliżkiej cukierni przy malej czarnej oczekiwiał na rezultaty oszustwa, drżał na całym ciełe.

Lwią część pupy zebrał adwokat. Reszta podzielili się makler i sekretarz, a p. Kwanka otrzymają formalne zapewnienie, że przesławca już detektywi zostali co do jednego wytypieni. I była nie mniej oszustów uszczęśliwiona aż do chwili, póki nie stanął przed nią rzeczywisty detektyw...

— 0 —

SPORT.

Sportowcy w kłopotcie!

NIE WIADOMO CO WYBRAĆ.

Już dawno kalendarzyk sportowy na sobotę i niedzielę nie obfitował w tyle ciekawych imprez sportowych w Łodzi. Szczegółowo przedstawia się on następująco:

Sobota:
Boks. W sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej 295 o godz. 20-ej otwarcie sezonu zawodami eliminacyjnymi.
Pilka nożna. Na boisku WKS o godz. 15.30 mecz towarzyski Hakoah — Makabi.
Tenis. Na kortach UT przy ul. Wodnej: dalsze gry turnieju o tytuł najlepszego łodzianina.

Gry sportowe. Na boiskach w Łodzi IKP, TUR, Wima i W.K.S. dalsze mecze w szczyptorniaku o mistrz. kl. A i B (od godz. 13.30). M. in. na boisku IKP odbędzie się mecz LKS — IKP.
Niedziela.
Kolarstwo. Na torze w Helenowie o godz. 15-ej: wielki trzygodzinny wyścig amerykański parami z udziałem uczestników wyścigu Berlin — Warszawa oraz najlepszych kolarzy polskich i łódzkich.
Pilka nożna. Na stadionie LKS-u przy Al. Unji o godz. 15.30 mecz ligowy LKS — Wisła, poprzedzony spotkaniem o mistrz. klasy A: LKS Ib SKS. Na tym samym boisku o godz. 10.30 przed poł. mecz o wejście do klasy A: Sokół (Pabjanice) — Lechia (Tomaszów).
 Na boisku UT przy ul. Wodnej mecz o mistrz. kl. A: Union Touring — Wima. (Początek o godzinie 11-ej przed poł.). Na boisku Widzewa o godz. 11-ej przed poł. mecz o mistrz. kl. A: Widzew — WKS. Na boisku Sokola w Pabjanicach o godz. 11-ej przed poł. mecz o mistrz. kl.

A: Burza — ŁTSG. Mecze o mistrzostwo kl. A poprzedzą przedmecze rezerw.
Boks. W sali Geyera przy ul. Piotrkowskiej 295 o godz. 11.30 przed poł. drugi dzień walk eliminacyjnych z okazji otwarcia sezonu ŁOZB.
Lekkoatletyka. Na stadionie Wimy przy ul. Rokicińskiej o godz. 10-ej przed poł. trójmecz lekkoatletyczny: Wima — LKS — Boruta. Na boisku Sokola o godz. 15-ej mecz lekkoatletyczny: UT — Sokół (męski) i HKS Sokół (żeński z udziałem Wajsony) oraz popisy gimnastyczne.
Gry sportowe. Na boiskach IKP, TUR i Wima od godz. 10-ej dalsze mecze w szczyptorniaku o mistrzostwo klasy A i B.
Tenis. Na kortach przy ul. Wodnej: turniej o tytuł najlepszego łodzianina.

Komunikat Z.O.R-u.
 Sekcja Strzelecka Związku Oficerów Rezerwy Koło w Łodzi podaje do wiadomości swych członków, że strzelanie o „O.S.” z broni małokalibrowej odbędzie się w niedzielę dnia 20-go września r. b. od godz. 9 do 13-ej na strzelnicy gimnaz. im. Kopernika przy ul. Śródmiejskiej nr. 41.

STRZELANIE PODOFICERÓW REZERWY.
 Zarząd Koła i Komitet Zawodów Strzeleckich O.Z.P.R. w Łodzi podaje do wiadomości członków i sympatyków, że wycieczki strzeleckie odbędą się nieodwołalnie w niedzielę dnia 20 bm.
 Zbiórka o godz. 8 rano przed portiernią I. K. Poznańskiego przy ul. Ogrodowej 17. Obecność członków w mundurach obowiązkowa.

Nadzwyczajne walne zebranie członków S. D. Ł.
 Jutro w niedzielę, dnia 20 bm. o godzinie 11-tej w pierwszym a o godzinie 11.15 w drugim terminie odbędzie się w lokalu S. D. Ł., nadzwyczajne walne zebranie członków Syndykatu Dziennikarzy Łódzkich.

Co nas po pracy rozweseli?
Teatr Miejski — godz. 4-ta popoł. „Z miłości niedostatecznie, 8.30 wiecz. „Ludzie na krze”.
Teatr Popularny (Ogrodowa 18) — Kaska Karłotyda.
Adria. Zapomniane twarze.
Casino. Mały lord Pantleroy.
Corso. Śmiertelny skok.
Europa. Syn Admirala.
Grand-Kino. Trędowata.
Metro. Zapomniane twarze.
Miraż. Dzień wielkiej przygody.
Przedwiośnie. Ostatnie dni Pompei.
Palace. Nie zapomnij o mnie.
Rialto. Carewicz.
Rakieta. Buriak z nad Wołgi.
Stylowy. Bohaterowie Sybiru.

WYSTAWY.
 Wystawa Ogrodnicza w parku im. Staszica, otwarta od 12 do 22 września.

Największa w Polsce impreza strzelecka.

XI Narodowe Zawody Strzeleckie.

Jesteśmy w obliczu największej w kraju dorocznej imprezy w dziedzinie strzelectwa.
 W dniach od 24.9 do 4.10, w Wilnie odbędzie się pod wysokim protektorem Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego — XI Narodowe Zawody Strzeleckie. Do tej wielkiej imprezy zgłosiło się dotychczas około 600 zawodników.
 Zawody odbywać się będą na ośmiu wileńskich strzelnicach.
 Plan zawodów przewiduje strzelanie o tytuły mistrzów Polski: z karabina wojskowego, karabina dowolnego, karabinka dowolnego — leżąc, karabinka dowolnego — stojąc, karabinka sportowego, pistoletu wojskowego i pistoletu dowolnego, oraz strzelanie o nagrody: prezesa rady ministrów, ministra spraw wojskowych, I wiceministra spraw wojskowych. II wiceministra spraw wojskowych, szefa departamentu piechoty M.S. Wojsk, ministra spraw zagranicznych ministra przemysłu i handlu, ministra komunikacji, ministra poczty i telegrafów, ministra spraw wewnętrznych, ministra sprawiedliwości, ministra skarbu, szefa sztabu głównego M.S. Wojsk i dowódcy KOP.
 Uroczystości otwarcia Zawodów rozpoczyna się dnia 24 bm. o godz. 9 na stadionie WF. i PW. w Wilnie, gdzie odbędzie się raport przywitania zawodników, wciągnięcie sztandaru i oddanie strzałów honorowych. Między godz. 10 a 12 nastąpi marsz na Rosse i złożenie wieńca na Grobie Serca Marszałka Piłsudskiego. O godz. 20 rozpoczyna się ćwiczebne strzelanie na wszystkich strzelnicach.

Jędrzejowska siódmą tenisistką świata.

Ciekawa klasyfikacja.

Znany teoretyk tenisowy prezes francuskiej federacji tenisowej Pierre Gillou ogłosił następującą klasyfikację najlepszych tenisistów i tenisistek świata:
Panowie:
 1) Perry (Wielka Brytania)
 2) Budge (Ameryka)
 3) Von Cramm (Niemcy)
 4) Quist (Australia)
 5) Austin (W. Brytania)
 6) Crawford (Australia)
 7) Grant (Ameryka)
 8) Parker-Pajkowski (Ameryka)
 9) Mangin (Ameryka)
 10) Mac Grath (Australia)
Panie:
 1) Jacobs (Ameryka)
 2) Sperling-Krahwinkel (Dania)
 3) Marble (Ameryka)
 4) Mathieu (Francja)
 5) Round (W. Brytania)
 6) Jędrzejowska Jadwiga (Polska)
 7) Fabyan (Ameryka)
 8) Lizana (Chili)
 9) Horn (Niemcy)

Piłkarze klasy C rozpoczną jesienną rundę.

Wydział Gier i Dyscypliny ŁOZPN, zdecydował, iż drużyny klasy C rozpoczną jednak w jesieni rozgrywki na okres 936-37.
 Zgłoszenia przyjmuje Związek do dnia 7 września br.
 W rozgrywkach jesiennych wykorzystane zostaną 3-4 terminy dla klasy „C”.

Kwaśniewska startuje w Kaliszu

Mistrzyni oszczepu Kwaśniewska otrzymała szereg zaproszeń na starty propagandowe w kraju.
 Łodzianka skorzysta przede wszystkim z zaproszenia do Kalisza, gdzie startować będzie w dniu 27 bm.

Kurs dekoracji artystycznej i reklamy nowoczesnej.

Przy Szkole Rysunku i Malarstwa Szczepana Andrzejewskiego Piotrkowska 136, otwarty został Kurs dekoracji artystycznej i reklamy nowoczesnej do prowadzenia którego został zaangażowany specjalista w tym dziale prof. Julian Hermel z Bydgoszczy.
 Kurs ten, ma za zadanie, zapoznać słuchaczy z najnowszymi zdobyciami techniki na polu dekoracji i reklamy.
 Nie wątpimy, że kurs ten, pierwszy na terenie Łodzi, będzie przyjęty przychylnie, dając możliwość słuchaczom wykształcenia się w racjonalnej nowoczesnej reklamie, podnosząc estetycznie poziom dotychczasowej reklamy, dając zarazem duże korzyści materialne i przyczyniając się do upiększania naszego miasta.
 Kurs podzielono na trzy grupy.
 Opłata miesięczna wynosi 10 zł. Zapisy codziennie.
 Zdolni i pracowici będą zwalniani z opłat otrzymując również możliwość zarobkowania.

Podziękowanie.

Zarząd Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi składa niniejszym najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim, którzy na terenie łódzkim przyczynili się do urządzenia i przeprowadzenia zbiórki na rzecz Zakładów Towarzystwa.
 Zarząd T-wa Opieki nad Ociemniałymi

Podziękowanie.

Zarząd Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi

Wacław KOKORZECKI powrócił

Choroby wewnętrzne i nerwowe
MAGISTRACKA 8, telef. 211-20
 Przyjmuje od 2 — 5 pp. w niedziele święta, od 10 — 2 pp.

Dr HENRYKOWSKI

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i seksualnych
 przeprowadził się na ul. TRUGUTTA 9, front i piętro, tel. 262-98.
 od 11 rano do 6-9 wiecz. w niedziele święta od 9 — 12.30, po poł.

Dr J. NADEL AKUSZER-GINEKOLOG

ul. Andrzej 4, telef. 228-92
 przyjmuje od 2-5 po poł. i od 6-7.30 w w „Lecznicy” Brzezińska 11 od 12-1-ej

Lecznica prywatna D-ra Z. RAKOWSKIEGO

dla chorych na uszy, nos, gardło i płucę, przyjmuje chorych przychodzących i starych. Przy leczeniu czynny jest Gabinet Roentgenowski do wszelkich prześwietleń i zdjęć.
 Piotrkowska 67 Tel. 127-8 od 9-2 i 5-8.

Dr. B. HURWICZ

choroby skórne i weneryczne
 Piotrkowska 10
 Przyjmuje od 8-11 i od 5-9 w niedzielę i święta od 8-1

Dr G. RYDZEWSKI

Chor. skórne, weneryczne, płciowe
 Przyjmuje codziennie od 6 — 8 wiecz. w niedziele od 10 — 12 z rana.
Zamenhofska Nr. 6

Dr med. H. KLACZKOWA

położnictwo i choroby kobiece
Potrzkowska 99,
 tel. 213-66,
 przyjm. codz. od 10-12 i od 5-8 po poł.

Dr med. NIEWIAŻSKI

spec. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych
ANDRZEJA 5, telefon 159-40
 przyjmuje od 8-11 rano od 5-9 wiecz. w niedz. i święta od 9-12 pp.

Dr FELDMAN

akuszer-ginekolog
Kilińskiego 113 (róg Nawrot)
 tel. 155-77

Dr med. H. ROZANER

powrócił
 specjalista chorób wenerycznych, skórnych i seksualnych.
Narutowicza 9, fr. II piętro
 Tel. 128-98 przyjmuje od 9-1 i od 5-9 wiecz.

Jutro zjemy na obiad

Barszcz burakowy czysty z uszkami. Pieczeń cielęca z marchewką, szarlotkę z jabłek.
WINSZUJEMY
 Jutro. Eustachiuszowi.
 Wschód słońca 5.17.
 Zachód słońca 17.44.
 Długość dnia 12.27.
 Ubyło dnia 4.25.
 Tydzień 38.

Dr med. Bernard SPIRO

choroby wewnętrzne, rentgen
Piotrkowska 114, tel. 178-35.
 godz. przyjęć 5 — 7 p. poł.

Dr med. Edward REICHER

specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych
Południowa 26, tel. 201-93
 przyjmuje od 8-11 rano i od 5-8 wiecz. w niedziele i święta od 9-12 w poł.

Doktor J. SOŁOWIEJCZYK

spec. chor. wenerycznych i skórnych.
powrócił
 ul. Piotrkowska 99. — Tel. 144-92.
 od 2-3, 5-9 wiecz.
 w niedziele od 9-11 rano

prywatna WENEROLOGICZNA

leczona chor. wenerycznych i skórnych.
Piotrkowska 161
 Czynna od 8 rano do 9 wiecz. w niedzielę i święta od 9 — 11 ppol.
 Panie przyjmują kobiety 3 zł.
PORADA 3 ZŁ.

Dr med. M. TAUBENHAUS

AKUSZER-GINEKOLOG
 przyjmuje od 8-9 r. i 4-8 w.
Zgierska 11, Tel. 246-09

Dr. W. BALICKA

SIENKIEWICZA 52 (róg Nawrotu)
 telefon 194-03.
CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE.
 przyjmuje kobiety i dzieci od godz. 1-ej do 2-ej i od 6 do 8 wiecz.

Dr med. M. GLAZER

Choroby skórne i weneryczne
ACHODNIA 64, Tel. 185-49
powrócił
 przyjmuje od 12 — 2 i od 7 — 8½ wiecz. w niedziele i święta od 10 — 12 w poł.

Dr. HELLER

spec. chorób wenerycznych moczopłciowych i skórnych.
RAUGUTTA 8, Tel. 179-89
 Przyjmuje od 8-11 i od 4-8 wiecz. W niedz. i święta 10-12. pp.

Poradnia Wenerologiczna

Piotrkowska 45, tel. 147-44
 Lec. chor. wenerycznych, skórnych i seksualnych.
 Kobiety i dzieci przyjmuje kobieta-lekarka czynna od 9 rano do 9 wic.
PORADA 3 ZŁ.

Dr med. GUSTAW KOHN

Specjalista akuszer-ginekolog
 diatermja
ul. Piłsudskiego 51, tel. 170-03
 przyjmuje od 8-10 i od 4-8 w.

Dr med. H. LUBICZ

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
CEGIELNIANA 7, Tel. 141-32
 Przyjmuje od godz. 8-10 12-2 i 5-3 wiecz. W niedziele i święta od 9 do 11 rano

LECZNICA CHORÓB OCZU

ze stałymi lekami
DOKTORA DONCHINA
 ul. Piotrkowska Nr. 90,
 tel. 221-72.
 „przyjmuje się chorych, wymagających próby wania w leczeniu (operacje etc.) a także przychodzących z — 1 i od 4 — 11 poł.”

Dr Ignacy Piechowicz

Akuszerja i chor. kobiece
Śródmiejska 18 tel. 107-79
 przyjmuje od 8-10 rano i od 4-7 wiecz.

Dr med. WOŁKOWYSKI

powrócił
 spec. chor. wenerycznych, seksualnych i moczopłciowych.
Cegielniana 11, tel. 238-02
 Przyjmuje od 8-12, od 4-9 w niedziele i święta od 9-1

CZY GORSETY i FISZBINY wpływały na moralność kobiet?

STARsze PANIE ZRZĘDZĄ BEZ POTRZEBY.

Jedną z kobiecych działaczek tak ujmuje to zagadnienie.

Nie będziemy sięgać aż do prababki Ewy, jeżeli chodzi o moralność naszego młodego pokolenia. Byłoby to zbyt daleko, choćby z tego względu, że wyreca nas tu tak doskonale historia obyczajności.

Jeżeli porównamy do prababki i babki te pragnienia tylko pewnym malkontentom i malkontentom, wyrzekającym na obyczajowość młodego pokolenia, przypomnieć że kryzysy, gorsety i fiszbiny niewiele wpływały, w całym znaczeniu tego słowa, na moralność tych pokoleń, które już przeszły. Różnie tam bywało z Helenami i Parysami, z Casanową i jego podobnymi sercowymi...

Odzywają się dzisiaj niestety głosy wzdychające przytym z jakąś rezygnacją mocną krytyką, niezadowolaniem na moralność współczesnego pokolenia młodych i dorastających kobiet.

Za dużo swobody — słyszy się, za mało wstydu... Za wiele wyuzdania... Za mało liczenia się z tym co wypada, a co nie, z uwagami rodzicielskimi itd. — zrządzą starsze panie bez potrzeby.

Obyczajność jest znakiem czasu. Jest ona zależna od obyczajności, a ta od stopnia kultury i tych wymogów, jakie jej historia stawia. Każdy wiek ma swoje prawa, nietylko wiek ćwierćwiecza także. Moralność zresztą zgola nie polega na tym, czy młoda dziewczyna będzie zażywała tytu swobody, ile jej ma dzisiaj, czy będzie nosiła takie czy inne sukienki, czy będzie chodziła w towarzystwie odpowiednim jej wiekowi na tenis, jeździła konno, lub plażowała. Moralność zasądza się na podstawach głęboko wchodzących w zasady religijne, w znajomości podstaw etyki chrześcijańskiej, w świadomości dobra i zła, w prawach natury, w prawach rodziny. To są panczerze dla obyczajności. Nie swoboda, oczywiście właściwie pojmowana (bez wyuzdania i cynizmu), ale urobienie charakte-

ru, woli, rozumu i uczuć będą zawsze punktem uczciwości kobiety. A tymczasem za mało się o tym wszystkim mówi z młodym pokoleniem kobiet, a za dużo natomiast o jej swobodzie w obcowaniu obu płci.

Zamiast zamykania dziewczęcia na cztery spusty w domu, aniołów stróżów, nieraz o mocno wątpliwej obyczajności, zamiast bezmiernego krępowania, które potem wydawało wręcz odmienne skutki, płynące z reakcji i buntu młodości — mamy dziś stosunki w obyczajności

bardziej naturalne...

I nie możemy w żaden sposób twierdzić aby obecne pokolenie młodzieży kobiecej karłowaciało, było więcej shisteryzowane, niż np. pokolenie poprzednie.

Owszem, przeciwnie. Objawów zatruwa żających nie widać.

Otrucie, albo samobójstwo z miłości, przelotna miłośćka tej lub tamtej, złe prowadzenie się kobiet było przed wiekami, jest i będzie. Te kwestie idą w parze najsłabszej właśnie w wewnętrznych wartościach jednostki, a powtórze w warunkach, w których się dana jednostka znajduje i zależne są od tego, jak te warunki na nią wpływają.

Dzisiejsza młoda dziewczyna, korzystająca z pełni praw do życia, do jego radości, pozbawiona chorobliwych marzeń, co wana bardziej realnie, bardziej przystosowująca się do tego, co życie niesie i daje — jest właśnie takim typem,

jakiego współczesność wymaga.

Tylko taki typ kobiety staje się odporniejszym w walce o byt i prawa do swego szczęścia, staje się bardziej zaradczym i wyrobionym, niepotrzebującym się oglądać koniecznie na opiekę współpartnera życiowego — mężczyzny.

Dziewczyna dzisiejsza nie jest podobna pod wielu względami do swoich prababek, babek, a nawet matek.

Umiejętne kierowanie tym nowym typem kobiety — to jedno co pozostało — nic więcej.

Obrączka wodza.

GENERAL CABANELLAS składa swoją obrączkę ślubną na cele powstania.

PODSŁUCHANE PODPIS.

Kobieta pobierająca zasiłek podpisywała się na pokwitowaniu krzyżkiem. Ostatnim razem zamiast krzyżyka narysowała kółko.

Urzędnik zrobił zdziwioną minę.

— Dlaczego pani nie stawia krzyżyka?

— Wysłałam wczoraj zamąć i teraz inaczej się nazwam.

DOBRE MIEJSCE.

— Jak się sprawuję nowa służąca, którą pani przyjęła wczoraj rano?

— Odjechała znowu wieczornym pościągami.

— Dlaczego?

— Ponieważ na południowy już nie zdążyła.

NIE BOI SIĘ ZIMNA.

— Ciocka Janina jest doprawdy odważną kobietą. Mimo zimna weszła do wody.

— A ja szczerą zębami...

— No, tak, ciocka Janina swoje wyjęła, zanim poszła się kąpać.

Manekin bez spodni

Oryginalny doping.

Jedną z amerykańskich firm samochodowych wpadła na niezwykle pomysł dopingowania swych sprzedawców. W każdym dziale, obsługiwany przez sprzedawcę, ustawiono manekin. Sprzedawca w miarę pozbywania się wozów, oddanych do rozsprzedaży, ubiera manekin. Po sprzedaży pierwszego wozu, sprzedawca nakłada na manekin skarpetkę, po sprzedaży następnego drugą, — potem koszulę itd. itd. itd. do smokinga.

Dowcip cały polega na tym, że po roku firma urządza obiad dla swych sprzedawców, na który każdy z nich zjawić się musi w stroju swego manekina. Zdarza się, że sprzedawca zdołał w roku dokompletować strój manekina do krawata, nie zdążył jednak nałożyć mu... kamizelki i smokinga. Nie wolno im wobec tego przyjść na obiad

który gromadził elitę świata handlowego, inaczej jak... w niekompletnym stroju swego manekina.

Dobrze jeśli sprzedawca zdołał manekin swój jako tako przyzwoicie ubrać. Ale co ma zrobić jeśli w ciągu roku nie „zrobił” nawet no... powiedzmy, ineksprymabli? Trudno... musi być na balu bez podstawowej części garderoby. To też każdy ze sprzedawców firmy stara się, ubrać swego manekina najokazalej.

Pomysłowy przedsiębiorca amerykański stworzył niezawodny system kontroli działalności swych sprzedawców. Widok zle ubranego manekina i perspektywa spędzenia towarzyskiego wieczoru w stroju równie niekompletnym jest podobno najcięższym bodźcem dla sprzedawców w kierunku pobudzenia ich zdolności handlowych.

FAŁSZOWANY CZY CZYSTY MIÓD?

Woda ze spirytusem zdradza oszustwo.

Ten smaczny, powabny, zdrowy i czysty pokarm był przeznaczony od początku przez Stwórcę na to, aby żywił człowieka i utrzymywał go przy zdrowiu. Więc przez całe wieki ludzie nie znali mięsa i żyli nieziemnie długo, żywiąc się owocami, jarzynami i miodem. Przez całe wieki miód stanowił pokarm

bogatego i ubogiego.

Przodkowie nasi tak go cenili, że uważali go za najlepszą potrawę i stawiali miód przed gości, chcąc ich ucieszyć.

Miód jest dla nas pokarmem i lekarstwem i dlatego też trzeba go używać, jak w zdrowiu, tak i w chorobie.

Przedewszystkim zaś miód jest pokarmem pożywnym, zdrowym, czystym i łatwym do przechowania, przez dłuższy czas. Dowiedziono, że ludzie, odżywający się miodem, są wytrwali i silni, a nawet w podeszłym wieku odznaczają się jeszcze wytrzymałością, zdrowiem i pogodnym usposobieniem.

Rozpoznawanie prawdziwości miodu, badania szczegółowe miodu, celem rozłożenia go na cząsteczki składowe jest rzeczą trudną i kosztowną. Najlepsze urządzenia do rozpoznawania miodu posiadają we Francji. Przy takim badaniu uczeni wykryją wszystkie cząstki ciał obcych, niszczące miód. Lecz niektóre z tych cząsteczek możemy wykryć łatwo sposobem przy pomocy wody i spirytusu albo jodyny.

Prawdziwy i czysty miód rozpuszcza się całkowicie

w wodzie ze spirytusem

i nie pozostawia po sobie pozostałości, jeżeli przeto rozpuścimy łyżeczkę miodu w

dwóch łyżeczkach gorącej wody, dodając do tego 10 łyżeczek spirytusu i wymieszamy, to po miodzie nie pozostaje żaden ślad z miodu zaś podrobianego utworzy się białawy roztwór, w którym oddzieli się destryna wraz z przetrzonymi nieczystościami i opadnie na dno, tworząc osad.

Okruchy suszu rozpuszczają się i wypłyną na powierzchnię. Do badania używamy wody deszczowej lub destylowanej, gdyż woda studzienna zawiera zwykle cząstki mineralne i może dawać osad. Jeżeli w podrobianym miodzie znajduje się mąka, krochmal lub buraki, to ich cząstki po dodaniu kilku kropli jodyny, odrobiny miodu ściemniają i zabarwiają się na niebiesko.

Na wschodzie długie paznokcie są miarą dobrego wychowania.

Jak świat długi jest i szeroki, tak różne bywają na świecie pojęcia o tym co jest piękne. U rozmaitych ludów

rozmaicie sądzą o piękności.

W Azji np. w Annamie i Sjamie osobliwą opieką i kultem wprost otaczają paznokcie. W tych krajach długie paznokcie są miarą dobrego wychowania i elegancji. Paznokcie długie na 10 do 12 centymetrów nie są żadną osobliwością.

Eleganci i eleganki przy pomocy specjalnego masażu palców osiągają nawet długość do 30 centymetrów. Damy sjamskie uważają za szczyt dobrego tonu farbowanie paznokci na kolor odpowiedni do koloru odzieży, co wymaga częstokroćgo przebarowywania w ciągu tygodnia. Podstawą tej osobliwej mody jest wyobrażenie o bogactwie właściciela długich paznokci, który nie ma potrzeby oddawania się jakiegokolwiek pracy.

Czy jesteś członkiem L.O.P.P.?

— Więc co masz zamiar zrobić ostatecznie? — zapytała Pearl po chwili.

Bob poruszył się niecierpliwie.

— W każdym razie na wszelki wypadek podam się do dymisji... jutro lub pojutrze będzie na pewno interpelacja w Izbie Gmin, do tego czasu już muszę zdać urzędowanie, a potem... chyba zacznę baloniki sprzedawać...

— Mama chce koniecznie, aby mój mąż się zajął tą sprawą. Ale powiedz sam, czy ja mam prawo go namawiać? Brakuje przynajmniej miłona. Charlie musiałby zlikwidować wszystko i też nie wystarczyłoby na pełne pokrycie. Mama mówi, że jednak Charlie powinien to zrobić, aby za spokoju wierzyteli, uratować honor nazwiska... A ja? Pójdę na ulicę z dziećmi?... Uważam, że tego nikt nie ma prawa od nas żądać.

— Oczywiście... — odburknął Bob. — Chciałbym już wyjść stąd... ta cała atmosfera zanadto działa mi na nerwy tym bardziej, że jestem bezsilny, zupełnie bezsilny... Może podwieziesz mnie trochę, wpadnę do ministerstwa i napiszę podanie o dymisję.

— Jak sądzisz, Bob, gdyby nie ten nie szczęśliwy wypadek, czy udałoby się ojcuz zatuszować sprawę? Czy znalazłby pieniądze?

Bob wzruszył ramionami. Skierowali się do wyjścia.

— Nawet nie dali mi popatrzyć na ojca — rzekł nagle Bob stłumionym głosem. — Mamie też nie pozwolili. Musiał okropnie wyglądać... — ciągnął miękko, niepewnie, jakby przez łzy.

Pearl dotknęła lekko jego ramienia.

— Tylko nie tu — powiedziała krótko,

pokazując oczami wyprężoną, nieruchomą postać szofera. * * *

— Więc nie ma żadnej wiadomości, panie Strickland? — zapytała pani Leverstone.

Sztywno wyprostowana siedziała przy biurku i patrzyła na prokurenta, który stał przed nią pochylony bezradnie: twarz była szara, oczy podbite i zmęczone. Dopiero teraz zauważyła, jak się postarzał.

— Żadnej, proszę pani.

— A banki?

— Wszędzie próbowałam.

— Może zaproponować maklerom układ polubowny?

— Owszem, to byłoby możliwe, gdyby banki chciały mi pomóc, bo o własnych siłach maklerzy nic nie zrobią. Natomiast banki uchylają się wyraźnie. Teraz wiem z całą pewnością, że pałcem nie ruszą, a by nas ratować.

— A rząd?

— Mowy nie ma. Słyszałam od pana Boba, że jutro lub pojutrze będzie interpelacja labourystów w Izbie Gmin. Tu nic się nie da zrobić.

— Gdyby wypuścić nową emisję akcji...

Strickland roześmiał się krótko.

— Kto będzie notował, proszę pani?

— No, tak, prawda... Bevergen też od mówił stanowczo.

— Tego należało się spodziewać.

— Czy nie ma naprawdę sposobu, aby go zmusić? — Na policzkach pani Leverstone wystąpiły czerwone plamy. — Użyłabym wszelkich środków, by nazwisko męża...

(D. c. n.)

ZMIENIAMY GATUNKI TYTONIU!

WPLYW NIKOTYNY BĘDZIE MINIMALNY.

— Profesor uniwersytetu berlińskiego, dr. John Plesch ogłosił niedawno interesujące uwagi, dotyczące wpływu palenia tytoniu na stan zdrowia palacza. Wylicza on szereg trucizn, które zawiera tytoń, a więc obojętne nikotyny znajduje się tam amoniak, arsenik, pirydyna i pochodne pirydyny. Celem ochrony zdrowia przed działaniem tych trucizn, prof. Plesch, który sam jest

radzi ciągnął zmianą gatunków tytoniu. Po nieważ każdy gatunek zawiera mniej więcej inną dawkę jednej z wymienionych w tej trucizn, aby uchronić organizm od ich niebezpiecznego wpływu należy próbować coraz to innego tytoniu. I tak naprzykład tytoń amerykański zawiera więcej pewnego rodzaju trucizny niż tytoń turecki i vice versa. Jeżeli będziemy paliли coraz to inny rodzaj tytoniu, to wpływ zawartej w nim trucizny będzie minimalny.

STRESZCZENIE.

Słynny aktor Rummy dowiedział się od swojej dawnej kochanki Konstancji Bevergen, że pod czas pożaru teatru zginął ich syn Janek Wojdecki, o którym myślał, że dawno nie żyje. Janka wychowywano w sierocińcu pod opieką zarządzającego Taylora i nie znał on swej matki ani ojca. Z pożaru uratował go polski dziennikarz Marek, który dokonał szeregu ciekawych zdjęć z plonącej widowni.

Mąż Konstancji Bevergen spekulował na giełdzie razem z potentatem finansowym Leverstonem który zginął w czasie pożaru. Po jego śmierci okazało się, że Bevergenowi grozi bankructwo.

— Nie! — krzyknął podrażnionym głosem do buchaltera, który się wślizgnął nie śmiało do jego gabinetu. — Już raz powiódziałem nie! I proszę mi dać święty spokój!... — Widząc speszoną twarz buchaltera, dodał łagodniej: — Niech się pan nie martwi, kochany panie Crammon, ale to naprawdę nie ma najmniejszego sensu. Tymi sprawami zajmie się syndyk upadłości, a ja nie mam ochoty w to się

wtrącać. Beznadziejnie, zupełnie beznadziejnie!... Niech pan szuka, jak długo chce, a nie znajdzie pan pokrycia na nasze zobowiązania. Koniec, kochany Crammon, radzę rozjeżdżać się za inną posadą... jeśli pan potrafi ją znaleźć!

Crammon był zanadto przygnębiony, aby się mógł obrazić za niezwykle ostrą ton prokurenta. Zbliżył się do biurka:

— Inna posada?... O, panie Strickland! Pan sam wie dobrze, co to jest w obecnych czasach szukanie innej posady... Czy naprawdę nie ma nadziei?

— Żadnej, panie Crammon. Niech się pan nie łudzi.

— No, to już nie wiem, co będę robił — mruknął Crammon. Jego twarz drgnęła. — Osiem lat tu jestem... Zawsze dostawałem punktualnie swoje pobory, a na Boże Narodzenie...

— A ja już jestem siedemnaście lat! — przerwał Strickland, unosząc się bezsilnym gniewem. — Siedemnaście lat! Przed

dwoma laty proponowali mi, abym przeszedł do firmy Winter and Dartmoor. Nie zgodziłem się, podziękowałem. Poprostu żał mi było opuścić to biurko! A jak stoją dziś Winter i Dartmoor? Świetnie! A ja? — westchnął ciężko. — Dziś oni podziękują, jeśli się do nich zgłoszę! Prokurent splajtowanego przedsiębiorstwa...

— Biedny szef... — mruknął Crammon. — Sytuacja rodziny będzie bardzo trudna...

— Nie umrą z głodu — odpowiedział szorstko Strickland. — Ale co z nami będzie?!... W obecnych czasach... dwa miliony bezrobotnych w kraju... Rozumie pan? Dwa miliony!...

— Mamy dwa miliony bezrobotnych w kraju — o trzy pokoje dalej mówił ponuro Bob Leverstone, początkujący urzędnik Ministerstwa Pracy. — Już kto jak kto, ale ja najlepiej o tym wiem. — Z bez nadziejną miną rozłożył ręce. — Jednak nie pozostaje mi nic innego, jak się podać do dymisji... A co dalej?... Z takim nazwiskiem...

— Skandal! — dorzuciła jego siostra Pearl. — Po tym wszystkim nie wiem, jak się pokaże na oczy mężowi.

Pani Leverstone siedziąca wtulona w kąt kanapy. Z przymkniętymi powiekami słuchała tej rozmowy, zapytując w duchu, czy to są rzeczywiście dzieci jej i Joe'go. Nie znaleźli ani jednego dobrego słowa dla ojca, myśleli tylko o własnym nieszczęściu. Podniosła się ociężale.

— Pójdę do Stricklanda — mruknęła. — Oboje młodzi w milczeniu popatrzyli na nią.

W 6 ŻENSKICH OBOZACH PRACY PANUJE SZCZERY ZAPAL DO NAUKI JAK PRACUJĄ I BAWIĄ SIĘ JUNACZKI?

ŁÓDŹ 19.9. ODR.-y (Ochotnicze Drużyny Robotnicze) stanowią jeden z ważniejszych sposobów walki z analfabetyzmem wśród dorastającej młodzieży.

W założeniu i celach akcji zatrudnienia młodzieży z Funduszu Pracy idzie przede wszystkim o to, aby ten materiał ludzki rekrutować, się głównie ze sfery proletariackiej, wydrzeć ulicy i nędzy, wychować do powołania i uspołecnić.

Do żeńskich obozów pracy przychodzą dziewczęta w wieku 16—21 lat, o poziomie 4, względnie 7 klas szkoły powszechnej, bez jakiegokolwiek fachowego przygotowania. Są to dziewczęta pozbawione domu, rodziny, element zarówno wiejski jak i miejski i trze...

Zależnie od charakteru ośrodka pracy, która ta natrafia na większe lub mniejsze trudności. W ośrodkach czysto rolniczych, jak np. w Gołębiewie, gdzie dziewczęta pracują niemal od świtu do nocy, dokształcanie odbywa się w nader trudnych warunkach, nabierając często cech fikcji. Bardzo sprawnie natomiast odbywa się w ośrodkach o charakterze mieszanym, jak Raszyn i Błonie koło Warszawy.

Obecnie jest w Polsce 6 żeńskich obozów pracy, skupiających około 700 junaczek. Są to ośrodki zamknięte w Gołębiewie, Raszynie, Błoniowicach, Dąbrowie Górniczej i Siemianowicach (na Śląsku) oraz jeden otwarty w Warszawie przy ul. Targowej.

Po 6-ciu godzinach pracy w szwalni lub w ogrodzie odbywają się zajęcia kulturalno-oświatowe.

Nastawienie młodzieży junackiej jest niewątpliwie praktyczne i pozytywne. Odrzuca ona wszystko w czym wyczuwa plewy duchowe, natomiast chłonie w siebie chwile, co może jej przydać się w walce z zyciem. Okres przebywania w ośrodku obejmuje 2 lata i w ciągu tego okresu junaczka musi przejść 4 stopnie wykszolenia, po których następuje zdanie próby i kolejna awans, łączący się także z podniesieniem płacy. Pęd do wiedzy i ciekawość życia są wśród tej młodzieży ogromne. Czują swoje braki i zdając sobie sprawę z niebezpieczeństwa, jakie pociąga w życiu brak kwalifikacji fachowych, junaczki

chciałyby wszystkiego się uczyć i wszystko wiedzieć.

Niestety, głód ten może być tylko w pewnej mierze zaspakajany. Wprawdzie Fundusz Pracy urządza od czasu do czasu kursy ogrodnicze, hotelarskie i in., ale ze względu na ograniczoną ilość uczestników tylko nieznaczny procent junaczek może na nie dostać się. Obecnie zorganizowano w Raszynie półroczny kurs gospodarstwa domowego, (zatwierdzony przez kuratorium) po ukończeniu którego otrzymuje się świadectwo wykwalifikowanej pomocnicy domowej. Na kurs uczęszcza 47 uczestniczek ze wszystkich ośrodków żeńskich. Bardzo duży nacisk położony jest w programach wykszolenia na spółdzielczość.

Junaczki są naprawdę gorliwymi propagatorkami spółdzielczości, o czym świadczy wzorowo prowadzone sklepiki spółdzielcze

oraz niektóre spółdzielnie pracy, tworzone i prowadzone przez nie samodzielnie np. in troligatora w ośrodku przy Targowej. Świecica i zajęcia świetlicowe są dla junaczki pracą ideową, w którą wkłada ona swój młodzieńczy zapal temperament i humor. W świetlicy junackiej nie ujrzymy nie sforszowanego lub sztucznego; panuje tu szczerzy, młodzieńczy śmiech, tańce i śpiewy, wielka i szczerza chęć lepszego, kulturalnego życia.

Gdyby filmi krećli stuprocentowi Polacy... Nieudolna propaganda morza.

O tematach do filmów można pisać tomy i jeszcze by nie omówiło się wyczerpująco całego zagadnienia.

Najbardziej popularnym i wdzięcznym tematem, który nigdy nie straci na aktualności jest morze. Potęga skłonijona, fal, groźne burze czy cicha i tajemnicza toń niezbadanych głębin morskich oddziałuje na widza zawsze z tą samą siłą. Morze, ta największa potęga świata, przeniesiona na ekran — zachwyca i przeraża, jednak zawsze przyciąga i rokuje powodzenie filmu.

Rok rocznie wypuszcza Ameryka morskich filmów stosunkowo dużo, jednakże każdy z nich posiada dobry scenariusz, ciekawą treść i doskonałe zdjęcia.

Ich sposób podejścia do tematu morskiego, ciekawy montaż i scenariusz, który na czoło wysuwa morze, wszystko to jest swego propagandowego znaczenia jest zrobione z artystycznym i ogromną techniką filmową. Ta propaganda zbliża marynarke do ludności cywilnej, daje jej możność podpatrzenia życia wojskowego i stałego niebezpieczeństwa.

Ameryka potrafi propagandę marynarki przeprowadzić po mistrzowsku — wszak jej cała siła i obrona leży jedynie w marynarce.

A teraz popatrzmy na własne podwórko. Mamy morze, jesteśmy z niego dumni i kołochamy ten nasz mały skrawek, który

jest naszym oknem na szeroki świat. Jednakże z tą propagandą filmową jest u nas gorzej niżby się to wydawać mogło. Nasi filmowcy (przeważnie niearyjscy) także chcieli nakręcić kilka morskich filmów. I co z tego wyszło — wiemy dobrze. Była taka „Rapsodia Bałtyku”, podczas której po kazali nam morza na lekarstwo, a perypetye bohaterów na morzu tylko irytowały. Reżyseria, scenariusz i obsada — wszystko to pętało się w tej „Rapsodii” bez związku i treści, że prawdziwy Polak sam nie wiedział, czy filmowcy kpią sobie z naszym uczuciu do morza, czy też zupełnie nie znają się na sztuce filmowej. Potem i przedtem było jeszcze parę takich katastrof, których lepiej nie wyszczególniać.

Jesteśmy przekonani, że gdyby filmy krećli 100 proc. Polacy, napewno nie dopuściliby do profanacji takiego tematu, jakim jest dla nas morze. Rozumie się, że nie możemy pozwolić sobie na amerykański rozmach, ale przecież nie konieczność trzeba nakręcać byle jakie wypociny, mające się składać na scenariusz, a zdjęcia także mogą być dobre i artystyczne nawet i jeśli operator nie ma o krećeniu pojęcia, zaangażować fachowca

i inteligenta zarazem, który będzie potrafił uchwylić na taśmę urok morza. Calkiem trafny sąd wydało jedno z pism, omawiające ten gatunek filmu: „Scenariusz polskie go filmu morskiego przypomina wrażenie gapy-turysty, który lazi bez planu tam i z powrotem po pięknym mieście i imponują cym porcie, widząc jedynie to, co zawiera album pamiątkowy z tzw. „widokówkami”.

Jasna więc jest dla wola filmowców gdyż możliwości są, tematy też, poparcie floty też było, — nie ma tylko dobrych scenarzystów i filmowców-Polaków, którzyby kochali polskie morze i potrafili nakręcić prawdziwie dobry morski film — chlubę polskiej produkcji. No tak, ale do tego potrzeba Polaków!

Jarmark na Sw. Mateusza w Łowiczu.

Najstarszy jarmark łowicki na sw. Mateusza został ustanowiony w roku 1584 przez Arcybiskupa Stanisława Karnowskiego. W dawnych wiekach jarmark ten trwał 6 tygodni i „ulatwiał” ministrom Rzeczypospolitej nabycie potrzebnych a nawet szlachetnych towarów i towarów w wymiarach różnych bogactw Zachód ze Wschodem. Na jarmarku łowickim zjeżdżali do Łowicza kupcy z wszystkich krajów Europy. Łąki położone w sąsiedztwie Łowicza zapelniały się w dniach jarmarku stadami koni, owiec, bydła i nieogrzani. Marcin Grzybowski, podkomorzy warszawski, żyjący około 1700 r. przybywszy do Łowicza na jarmark zawiadamił żonę: „Za stancję na dobie plac 4 talary — nadto obiecałem, że dam gospoście jankówkę, a bratu jej dalem kwit na 2 korce przędzy. Kogazicy wszystkiej nie racując w to cięci, będzie jakie 12000 sztuk; ja pamiętam dwa razy tyle i więcej, jako jarmark upada...”

Pomiedzy sprzedającymi byli i księgarze, a Piotr Doufour wydawał specjalnie: „Katalog różnych ksiąg i komedij, znajdujących się w niego — Ken syljara, nadwornego drukarsza J. K. M. Rzeczypospolitej, dyrektora drukarni Kerpusa Kadetów, w Łowiczu podczas jarmarku.” W okresie robót jarmarku łowickiego upadają. Za czasów sz. Król estwa Polskiego, dzięki ministrowi skarbu Lubec kiemu „Łowicz się ożywił i znów, jak przed laty już na parę dni przed rozpoczęciem jarmarku po wszystkich drogach dala się widzieć natłoczenie różnych ekwipazj, dających ku temu miastu — Zielik, ścisł zarysował się już na dwadzieściokilka wiorstowej odległości od Łowicza i dawał miarę tego co się dzieć będzie w nim samym.

Nowoczesne środki lokomocji oraz stosunki wojenne spowodowały, że jarmark łowicki trwa obecnie tylko przez 3 dni, ale mimo to w stu pełności może zaspokoić potrzeby okolicznych miast i okolicznych oraz przyjezdnych kupców. Po tenach umiarkowanych, a nawet niskich cenach na nim nabycie wszystkie wyroby i wytwory rzemiosłowości i przemysłu regionalnego, jak: skrzynie, słynne wycinanki itp., wszelkie sprzęty domowe od najskromniejszych do wykwintnych, włączając, ozdoby biżuterij, kołochy, obuwie piękne wyroby ceramiczne, z Bolinowa, szkło, skóry a ponadto martwy inwentarz gospodarski, jak np.: brzytki, wozy uprząż, narzędzia rolnicze itp.

Obecnie zbliża się termin jarmarku łowickiego, z kraju i zagranicy napływają liczne zapasy towarów, a dokładną datę rozpoczęcia jarmarku, a tak że zamówienia na place targowe, staje się. Należy wspomnieć, że jarmark łowicki odbywa się w roku jubileuszowym 800-lecia Łowicza. Jarmark ten rozpocznie się w dniu 21 września r. b. i trwać będzie do dnia 23 września r. b. (włącznie).

Polskie Biuro Podróży „ORBIS”
Oddz. w Łodzi, Piotrkowska 65
tel. 101-01, 101-20

Pociąg Popularny do Warszawy
na Wystawę Metal. i Elektr.
wyj. z Ł.-Fabr. 20/IX godz. 6,25
powr. do „21/IX” 1.
Cena w obie strony zł. 5.50

Masowy zjazd do ZAKOPANEGO
14/IX—30/X 66% zniżki
oraz ryczałtowo pobytu

Zjazd na obchód WINOBRANIA w Zaleszczykach
15—28/IX 66% zniżki

50 TYŚCIECY OSÓB na Wystawie Ogrodniczej

Otwarta niedawno w parku im. Staszica Wystawa Ogrodnicza — jest nie tylko dużą atrakcją dla mieszkańców naszego miasta, lecz z drugiej strony odzwiercudla ciężkie lecz pięknej pracy ogrodnictwa.

W ciągu kilku dni Wystawę Ogrodniczą w parku Staszica zwiedziło około 50 tysięcy odwiedzających się licznymi stoiskami i artystycznie ujętymi kompozycjami kwiatów, warzyw i owoców.

Ogromną atrakcją Wystawy jest znakomite orkiestra Stanisława Namysłowskiego koncertująca codziennie w strojach ludowych w ogrodzie palmowym.

O dużym znaczeniu Wystawy świadczy fakt, że w niedzielę odbędzie się w Łodzi wszechpolski Zjazd ogrodników, który wyznaczony został w naszym mieście z okazji Wystawy Ogrodniczej.

Bilet wejścia na Wystawę gr. 70, w czasie koncertu zł. 1 — ulgowy gr. 35.— Dla szkół zbiorowo po 20 gr. Wycieczki należy zgłaszać w Dyrekcji parku im. Staszica tel. 188-36.

POCIĄG POPULARNY DO WARSZAWY
w dn. 20. IX
na Wystawę Metalową i Elektrotechniczną
Przejazd w obie strony zł. 5,50

WAGONS-LITS-COOK, Piotrkowska 68

Komu się szczęście uśmiechnęło? Pełna tabela wygranych.

I. CIĄGNIENIE.
10,000 zł. — 10619 50644 94502

12372 172493
5,000 zł. — 10835 72928 83187 139410
2,000 zł. — 30284 48093 68551 71964

76677 116995 126543 129048 145870
175427 175523 193790

1,000 zł. — 30137 31359 37929 41077
41090 42093 57162 58256 62741 70272
73146 88969 92680 95747 98577 99770

13045 113739 116025 118742 131553
136356 139599 140963 147600 150615
153693 165661 169366 179872 184666

WYGRANE PO ZŁ. 200.
51 303 232 33 44 56 303 805 997 1017 356 462 74 88

100 414 25 77 798 847 2003 69 115 200 69 704 902 38
132 60 246 328 93 354 664 726 904 4117 20 41 59 61

228 607 70 544 58 624 6247 322 45 487 391 733 935 78
337 645 792 925 945 7230 498 672 705 8186 231 370 697

54 0001 56 201 15 23 403 9 544 62 91 602 9 996
1013 587 640 46 98 729 835 416 963 11078 318 32 27

403 20 514 665 710 7 818 12025 12 78 186 299 323 6 430
736 69 814 94 13021 32 109 46 243 366 509 635 753 78

94 14119 58 412 52 705 803 563 15183 60 920 701 67 625
138 385 615 27 605 83 846 963 84 97 19784 11 62 84

567 73 611 487 937 18016 420 70 45 886 920 36 19077
740 75

20039 247 64 338 482 581 609 823 925 88 21156 63 570
80 815 45 607 22115 222 490 509 911 48 23042 46 118

265 9 74 34 603 71 913 24153 46 714 42 866 909 2007
69 69 268 368 509 617 78 890 26014 84 93 321 30 418 91

1014 218 467 28501 47 620 99 710 38 292 66 330 50 99
508 71 706 877 41 903

30384 405 529 637 59 31193 353 70 532 652 839 32063
201 27 41 76 391 95 403 990 33110 54 517 91 683 772

40127 366 518 87 729 835 41147 251 458 550 60 718
90 203 21 47 53 915 403 990 33110 54 517 91 683 772

90 203 21 47 53 915 403 990 33110 54 517 91 683 772
90 203 21 47 53 915 403 990 33110 54 517 91 683 772

514 87 712 885 90 906 79096 155 66 75 223 77 344 96 635	180220 329 419 36 778 828 181289 92 842	825 75906 71 405 503 22 621 82 993 76414 78117	80012 18 17477 1764 77 729 31058 528 13218	
811 22 52 79 905	427 777 984 182027 87 126 815 512 617 45 765	582 853 78 78074 505 556 621 847 989 70882	286 39 510 627 866 35533 84 893 84038 567 796 677	
80047 664 947 81029 260 393 783 829 41 99 82041 154	88 972 189063 158 279 898 429 39 511 601 700	466 806 981	973 35295 36183 199 613 949 70 37021 130 91 831	
249 308 469 82 529 689 739 90 8335 290 429 34 629 878	49 885 046 184091 814 21 419 88 798 185048	80041 107 451 81082 110 348 89 408 511 846	927 39450 39125 325 503 36 821	
83 84038 449 679 883 85055 90 383 443 590 710 966 86019	55 208 82 63 814 23 186120 529 671 778 75	84 83009 414 983 84269 86 387 472 765 835 12 327	40008 412 35 99 707 08 7828 4172 220 83 685	
51 9 2106 234 38 356 413 37 513 643 707 965 87355 400	868 919 187224 387 450 618 786 908 188074 400	85407 62 669 82 86578 75 880005 239 87057 129	815 995 42458 43425 609 720 813 813 52 44061 1838	
517 703 815 917 88088 582 608 729 909 89110 64 75 84 302	895 690 707 180015 268 85 8	211 12 372 661 82 847 74 88005 355 77 743 98 836	400 45055 231 64 550 674 612 67 47236 895 4539	
529 793 865 959	190114 274 82 844 758 943 75 191243 855	89038 97 547.	726 803 949 49101 893.	
90242 57 88 359 444 503 951 91084 7 157 373 85 558 95	560 605 91 192179 260 366 460 500 662 20 93	90005 06 56 305 53 653 86 971 709 91193 241	50010 274 633 921 151344 59 71 560 762 80 52	
633 978 92067 271 378 683 89 898 965 93218 46 518 629	708 89 974 190910 86 185 78 819 700 9 28 918	78 92001 325 874 983 93160 86 971 94209 789 853	264 424 90 523 739 56066 32 54157 21587 417 551	
951 60 940 60 94018 630 718 27 958 95130 379 534 633 705	194054 410 29 61 588 641 989 85	95060 336 962274 585 711 97038 412 644 870	722 681 767 55556 50 1818 5175789 825 58085 87	
825 56 98 96206 379 451 522 54 82 90 710 808 97062 388		928281 310 66 431 9965 513.	622 898 933 59170 4114 56 924.	
405 532 567 34 63 800 98023 58 163 93 218 44 57 577 745			60084 58 146 92 312 46 25 312 907 61243 60 366 481	
874 665 90254 44 152 71 210 316 606 701 822			309 65 62723 845 62 79 83 63357 453 635 739 920 64041	
102093 8 144 68 95 361 608 760 935 101059 103 275 83			305 77 754 615327 66031 669 711 929 67689 700 27 9526	
568 635 770 8 850 102000 135 80 216 676 804 9 970 87 93			8302 57 556 69877 82 58	
103120 46 210 348 85 725 964 94 104036 150 322 405 721 897				
105032 43 120 217 89 316 672 722 90 841 905 106533 516				
107050 5 480 569 605 48 616 122353 8 77 81 320 82 966 120004				
73 826 45 947 09010 154 293 400 317 71 721 37 812 55				
110220 33 320 417 35 548 704 17 87 875 11002 55				
124 45 239 854 69 915 25 35 45 112101 24 43 77 300 83 493				
532 653 711 805 87 115028 55 813 90 225 67 305 97 944				
623 848 114023 124 53 833 407 564 610 886 919 115354				
491 680 116031 60 99 119 241 585 338 44 117260 300 91 484				
504 39 45 609 12 51 2 809 31 118038 170 4 399 637 61 860				
402 744 815 126714 61 616 122353 8 77 81 320 82 966 120004				
120026 37 95 352 430 79 501 621 121329 82 464 973				
122026 155 517 632 763 82 940 123000 156 322 9 454 5 530				
7 57865 77 124153 63 486 605 723 99 489 120009 288 300				
402 744 815 126714 61 616 122353 8 77 81 320 82 966 120004				
74 225 582 120939 139 63 839 73				
120030 48 101 11 254 303 304 739 809 19 31 13025				
45 82 201 370 878 910 36 132041 244 321 65 494 681 899				
956 133047 131 254 480 513 441 134005 6 256 605 55 502				
606 27 44 78 804 962 32 53 135154 219 28 94 321 1386 1616				
705 72 144070 173 211 666 744 803 97 912 36 145280 372 83				
218 85 640 71 792 800 40 43 910 137225 58 328 39 41 511				
24 809 138079 127 235 322 431 64 565 614 989 139295 397				
430 619 539 64				
140045 86 127 38 218 303 455 545 778 141010 43 164				
521 69 607 864 922 42 43 142033 89 134 202 23 389 485 537				
640 778 874 917 140319 29 36 124 228 78 55 434 67 533 687				
705 72 144070 173 211 666 744 803 97 912 36 145280 372 83				
406 26 44 94 510 604 74 771 72 146374 276 392 640 899				
913 19 54 147182 209 327 622 72 836 11 903				
147006 164 80 212 22 351 426 330 71 614 74 092 149062				
91 230 63 74 79 606 754				
5049 115 82 545 634 40 701 845 954 151077 175 98 309				
464 535 772 74 805 928 77 152051 140 214 845 550 633 153218				
331 322 754 800 943 154164 473 572 87 103 67 408 748 53				
155000 2 139 64 319 411 542 150222 99 146 67 408 748 53				
60 97 818 25 157058 62 168 286 305 35 59 90 91 450 717 925				
954 158277 343 81 409 12 770 86 614 45 859 159084 210 468				

ŚWIAT NA KLISZY FOTOGRAFICZNEJ.

Z pobytu górali w Warszawie. Odjazd aeronauty belgijskiego Demuytera.

Bawiąca w stolicy wycieczka górali zwiedzała miasto, poczem była podejmowana obiadem w Cytadeli, w którym wzięli udział m. in. minister Kasprzycki, wiceminister Bobkowski i biskup połowy ks. dr Gawlina. W godzinach popołudniowych w gmachu Prezydium Rady Ministrów pan premier z małżonką podejmował reprezentację górali podwieczorkiem. W czasie podwieczorku górale zgotowali serdeczną owoację premierowi i jego małżonce. Na zdjęciu premier Składkowski w otoczeniu górali

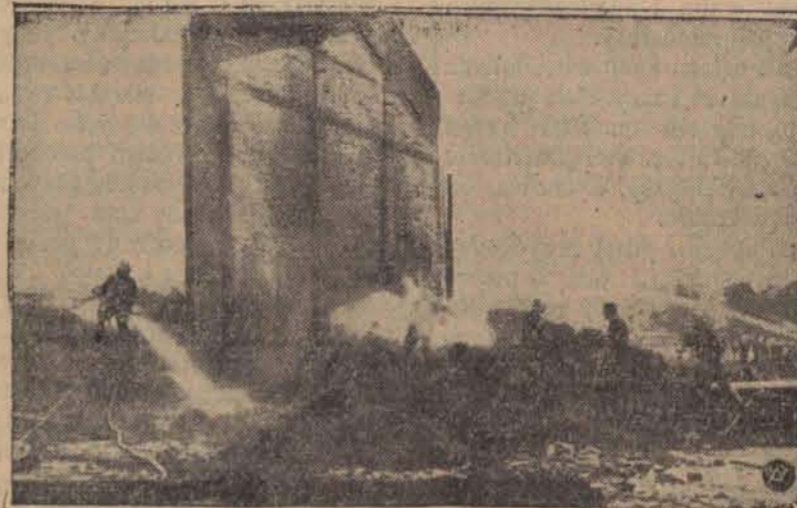

Ślązaczki w oryginalnych strojach ludowych z ministrem gen. Kasprzyckim i wiceministrem inż. Bobkowskim.

Stynny aeronauta belgijski prawdopodobny zdobywca pierwszej nagrody w zawodach balonów wolnych o puchar Gordon-Bennetta, p. Demuyter w towarzystwie żony, synka oraz kpt. Słomkowskiego na pokładzie s-s „Słask”, na chwilę przed odejściem statku do Brukseli.

STRĄSZNY POŻAR W BOGUCICACH.

Zdjęcie przedstawia zgliszczą spichlerza w Bogucicach, w którym w czasie strasznego pożaru znalazło śmierć 13 osób, spalonych żywcem. Nieszczęśliwi zostali zaskoczeni pożarem podczas noclegu w spichlerzu.

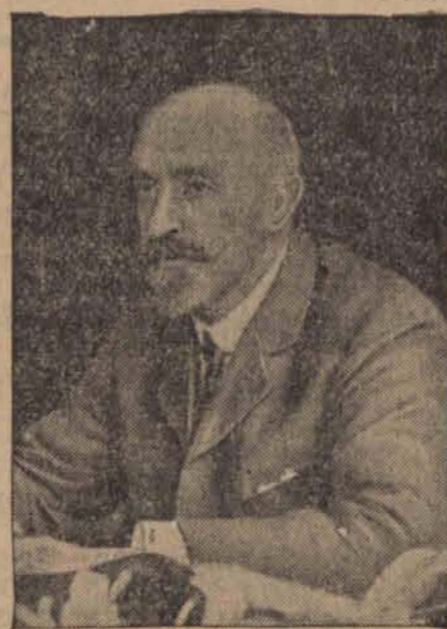
Młodzież szkolna w hołdzie Wodzowi Narodu.

Młodzież szkolna w Puławach pobrała ziemię sprzed gmachu Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w którym w dniach od 13 do 17 sierpnia 1920 r. kwaterował Marszałek Józef Piłsudski. Ziemia ta zostanie złożona na Sowińcu, jako wyraz hołdu młodzieży, złożonego Wielkiemu Budowniczem Państwa. Na zdjęciu artystyczna urna, do której wódz został zaczerpnięty z relikwiarza św. Floriana w Krakowie (XVwiek). Urnę wykonali z czarnego dębu trzej absolwenci Puławskiej Szkoły Powszechnej.

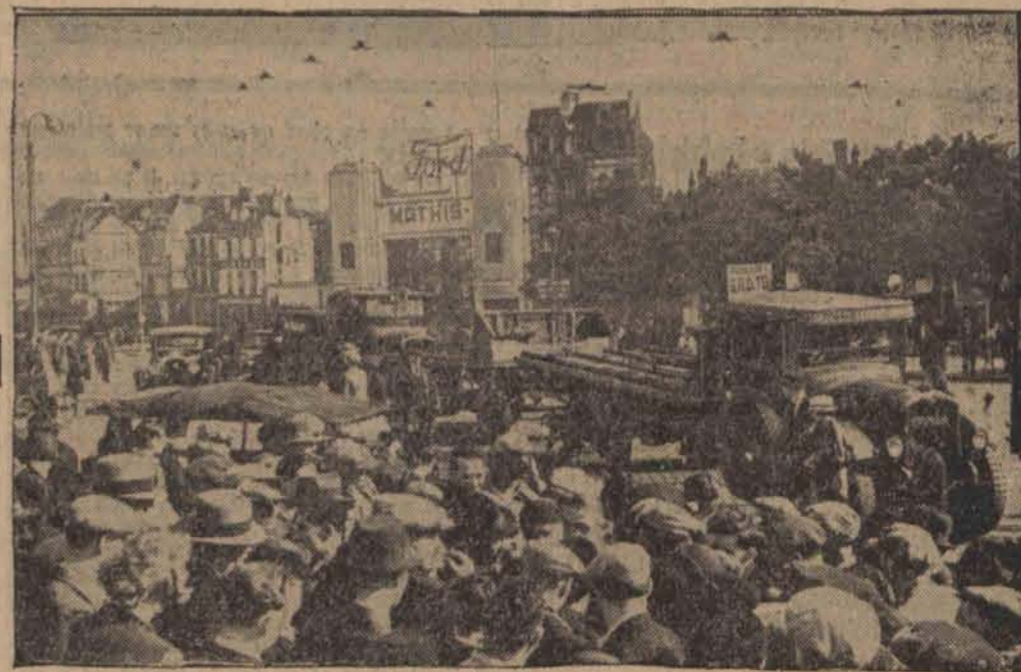
Czy jesteś członkiem L.O.P.P.?

Tragiczna śmierć uczonego.

Francuski badacz okolic podbiegunowych prof. dr Charcot, poniósł śmierć podczas zatonięcia statku „Pourquoi pas” u brzegów Islandii.

Gorączka strajkowa we Francji

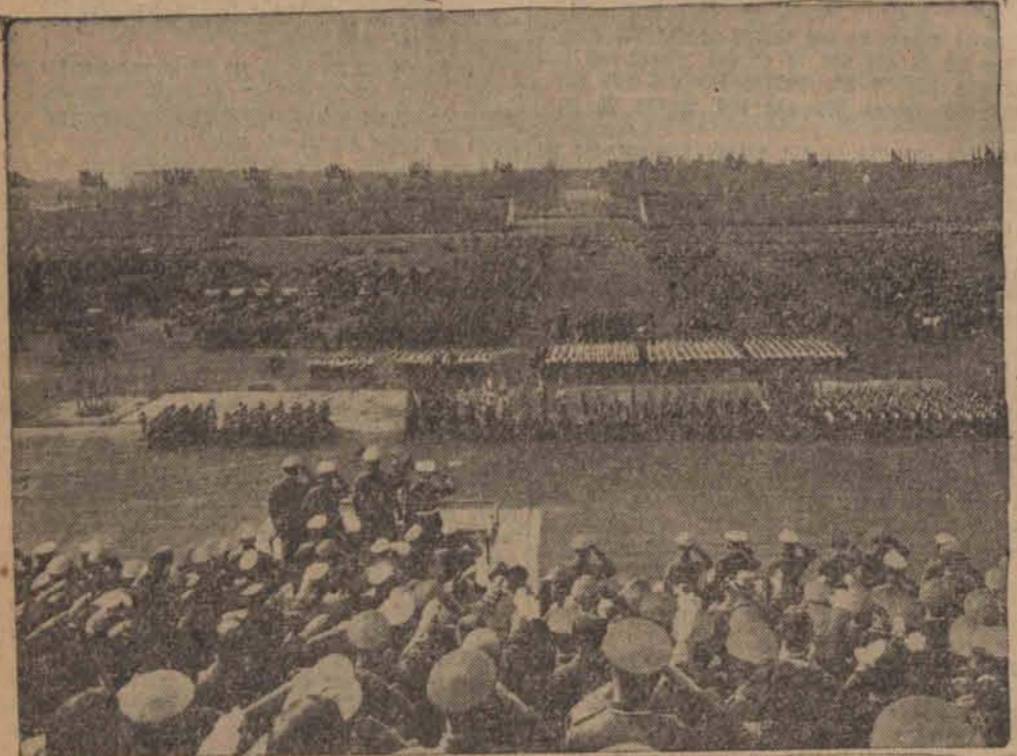
W całej Francji wybuchają jeden po drugim strajki inicjowane przez komunistów by znieść socjalistyczny rząd Bluma do interwencji na rzecz komunistów w Hiszpanii. W Rouen zastrajkowali szoferzy zamykając ciężarówkami przejazd ulic dla samochodów prywatnych.

Płonące lasy w Hiszpanii.

Hiszpańscy milicjanci podpaliли wspaniałe lasy dębów korkowych w pobliżu Kordoby aby w ten sposób opóźnić ofensywę powstańców w kierunku Toledo.

Wielka parada armii brunatnej w Norymberdze.

Z okazji kongresu partii narodowo-socjalistycznej w Norymberdze, kanclerz Hitler przyjął w towarzystwie ministra wojny gen. Blomberga i premiera Goeringa oraz sztabów wszystkich armii, wielką defiladę poszczególnych oddziałów niemieckich sił zbrojnych. Zdjęcie przedstawia fragment powyższej rewii wojskowej w Norymberdze. Na pierwszym planie kanclerz Hitler w otoczeniu swej świty, salutuje marszerujące oddziały.

DŹWIĘKI Z POWIETRZA.

W berlińskiej filharmonii ustawiono nowe organy skonstruowane przy współudziale firmy Telefunken przez organomistrza Weltego z Freiburga. Organy te działają podobnie jak w filmie przy pomocy światła i elektryczności. Okrągłe płyty szklane mają nagrane obrazy poszczególnych tonów podobnie jak krawędzie filmów dźwiękowych. Organia tonów zamiennie są w drodze elektrofotograficznej na pismo amplitudowe i specjalnie utrwalone. Te zdjęcia są zdejmowane już bezpośrednio z tonów piszczałek organowych, lub też sztucznie konstruowane z tonów podstawowych i dodanych tonów górnych. W ten sposób udało się drogą syntezy otrzymać zupełnie nowe odcienie głosów, które otwierają nieskończone możliwości przed organistami. Tastry nie różnią się wcale od dotychczas używanych na pianinach i organach.